

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK III 1 CZER 1952 1952
Nr. 21 (56)

Tylko do użytku służbowego

S p i s r z e c z y

/ ważniejsze informacje/

	<u>s t r o n a</u>
Tendencje na Kapitalistycznych Rynkach Zbożowych	1
Odroczenie sesji Międzynarodowej Rady Pszenicznej	2
Produkcja artykuł. żywnościowych pochodzenia zwierzęcego w niektórych kapitalistycznych krajach europejskich	3
Meldunki z niektórych kapitalistycznych rynków mięsnych	7
Obroty śledziami w Wielkiej Brytanii w I kwartale 1952 roku	9
Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych	10
Meldunki ze światowego rynku cukru	13
Międzynarodowy rynek nasion oleistych i olejów	17
Meldunki z rynku węglowego	19
Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	37
Obniżka ceny brytyjskiego i skandynawskiego papieru gazetowego	42
Bawełna	45
Wełna	49
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	62
Meldunki z kapitalistycznego rynku metali nie-żelaznych	65
Produkcja przemysłów konstrukcyjnych w kapitalistycznych krajach Europy w 1951 roku	71

=====

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel. 89-890.

=====

E R R A T A

do Nr. 21/56 - Rynki Towarowe

1. W części poświęconej sytuacji na rynkach w skrócie na str. 3 /nie numerowanej/ w akapicie Rynek Żelaza i Stali - winno być w drugim zdaniu: wzrastające dostawy stali dla przemysłów zbrojeniowych w Anglii dezorganizują rynek....
2. Na tej samej stronie w 9 wierszu od dołu zamiast: ... górny limit wzrostu cen tych wyrobów ustalony został na 1802 poziomie dotychczasowego winno być: ... górny limit wzrostu cen tych wyrobów ustalony został na 180% poziomu dotychczasowego.
3. Nr.str. 3 w 24 wierszu od dołu winno być rząd Stanów Zjednoczonych nie zamierza subsydiować nadal eksportu pszenicy w każdym razie nie w tych rozmiarach w jakich czyni to obecnie.
4. Na str. 8 w 8 wierszu od góry winno być Pierwsze miesiące br. przyniosły
5. Na str. 18 w 1 wierszu od dołu winno być: spadek eksportu do U.S.A. spowodowany był w pierwszym rządzie podniesieniem ceł importowych /a nie cen jak w tekście/ z 17,5% na 35%.
6. Na str. 61 w 10 wierszu od dołu winno być: 18 europejskich państw kapitalistycznych
7. Na str. 73 w tabelce poz. Szwecja II kwartał 1951 r. wskaźnik 109.

" BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.2.

Ckres: 15.V.1952 - 1.VI.1952

Artykuł	Znaczone wzmoc. rynku	Wzmoc. rynku	Rynek nieregul.	Bcz zmian	Uslab. rynku	Znaczone oslab. rynku	Uwagi
Pszonice			x				W Chicago notowania wahały się w granicach 234-234 5/8 \$ za buszel w debietach, na lipiec
Kukurydza					x		Spadek ceny o 1,9 \$ na buszlu /Chicago/
Cukier					x		
Oleje rośl.					x		
Kawa		x					Nieznaczne wzmocnienie rynku
Bawełna			x				W dniu 19.V. ceny kształtowały się na najwyższym poziomie: 15/16" Middling -40 \$ za lb; karnak 117,50 talarów-kantar
Woolne		x					
Juta					x		
Kauczuk					x		
Skóry surow.		x					
Cyna			x				
Miedź		x					anulowanie maksymalnej ceny 27,5 \$ /lb za miedź importowa- naną do USA
Cynk					x		
Stal belg.				x			
Węgiel europ.					x		przewidywany dalszy spadek importu węgla amerykańskiego
Przechy					x		

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: W drugiej połowie maja notowania pszenicy na giełdach północno-amerykańskich nie wykazywały większych zmian. W dn. 27 maja pszenica w Chicago z dostawą w lipcu notowana była na poziomie $234 \frac{1}{2}$ - $234 \frac{5}{8}$ ¢ za buszel t.zn. nieznacznie niżej niż w połowie miesiąca. Jęczmień kanadyjski zwykował w ostatniej dekadzie miesiąca o 4 ¢ na buszlu do poziomu $120 \frac{1}{8}$ ¢, a kukurydza w Chicago spadła w tym samym czasie w cenie o 2 ¢ na buszlu do $182 \frac{5}{8}$ ¢ w dostawach na lipiec.

W czasie obrad Międzynarodowej Rady Pszenicznej w Londynie zarysowały się głębokie rozbieżności pomiędzy eksporterami i importerami pszenicy. Nie udało się osiągnąć porozumienia w sprawie cen. Obrady zostały odroczone do dn. 1 lipca kiedy rozpocznie się zwyczajna sesja Rady Pszenicznej.

RYNEK MIESNY: Rok ubiegły przyniósł ^{nie} wielki wzrost produkcji mięsa w kapitalistycznej Europie przy spadku produkcji o 22% w Austrii o 8% we Włoszech i nieznacznie w Belgii i Irlandii. W bieżącym sezonie eksport mięsa z Australii jest o 20-23% mniejszy w porównaniu do sezonu 1950/51. Pierwszy kwartał br. wykazał 12% obniżenie się uboju w Kanadzie. Produkcja wołowiny i cielęciny w USA była w roku ubiegłym o 380.000 ton mniejsza niż w 1950 r. Pogłowie trzody chlewnej w Danii było o 9% mniejsze w początkach kwietnia br. w porównaniu ze stanem o rok wcześniej. Pierwszy kwartał bieżącego roku przyniósł zmniejszenie się eksportu bekonu i mięsa wieprzowego z Danii 23% w stosunku do poziomu I kwartału r.ub. Stany Zjednoczone otrzymują mięso nowozelandzkie zamiast kanadyjskiego na podstawie trójkątnego układu mięsnego między Kanadą, Anglią i Nową Zelandią.

RYNEK CUKRU: W drugiej dekadzie maja rząd Kuby zdecydował się utworzyć specjalny komitet sprzedaży cukru na rachunek wolnych kwot 1952 roku. Postanowienie to wywołało tylko chwilową i to nieznaczna wyżkę cen, poczem ceny spadły jeszcze niżej. Według ostatnich wiadomości podanych przez BIKI produkcja cukru surowego na Kubie wyniosła na dzień 15 maja - 6.369 tys. ton. Ponieważ produkcję ukończyło dopiero 39 cukrowni - czyli $\frac{1}{4}$ ogólnej ilości - całkowita produkcja cukru surowego na Kubie według oceny kół handlowych osiągnąć może 7.300.000 ton - nigdy dotąd nie osiągnięty rekord. Według pogłosek krążących na giełdzie nowojorskiej rząd Kuby, aby zapobiec nadprodukcji, nakaze wstrzymanie produkcji z dniem 25 maja br. Jak dotychczas wiadomości tych nie udało się sprawdzić w kapitalistycznej prasie branżowej. W dniu 27 maja br. cukier Kontrakt Nr.4 z dostawą na lipiec notowano po 4,21 ¢ za lb.

Dostawy wrześniowe notowano w tym samym dniu po 4,22 zł za lb.

RYNEK WĘGLA: W pierwszych 16 tygodniach br. wzrost produkcji węgla krajów marshallowskich wyniósł jedynie 2% wobec planowanego wzrostu 3,38% na skutek niedostatecznego wzrostu wydobywania w Niemczech zachodnich, w Wielkiej Brytanii oraz spadku wydobywania w Holandii i w zagłębiu Sarry. Według szacunków Komitetu Węglowego ECE deficyt węgla w Europie Zachodniej wniesie w III kwartale br. 5,8 mln ton w porównaniu z przewidywanym deficytem na II kwartał br. w wysokości 7 mln ton. We Francji nastąpiła obniżka cen węgla franco kopalnia o 4%. W portach holenderskich i belgijskich ceny bunkru zostały obniżone o 10 sh na tonie. Wzrost importu węgla do Argentyny w I kwartale br. wyniósł 268.000 ton. W związku ze spadkiem eksportu węgla do Europy równowaga amerykańskiego rynku paliw stałych została zakłócona. Wewnętrzna cena węgla w Niemczech zachodnich została podniesiona o 10 DM na tonie.

RYNEK KAUCZUKU: Rynek kauczuku naturalnego wykazuje nadal tendencję zniżkową. W ciągu II dekady maja cena RSS Nr.1 /natychmiast/ obniżyła się na rynku londyńskim o dalsze 3 d na lb, kształtując się 20 maja br. na poziomie 24 3/4 d za lb. W III dekadzie maja tendencja zniżkowa trwa w dalszym ciągu. W dniu 27.V.br. RSS Nr.1 /natychmiast/ notowany był w Londynie - 23 3/4 d za lb. GSA obniżyło cenę kauczuku naturalnego z dostawą na czerwiec na rynku amerykańskim z 48,5 zł za lb, na 38 zł za lb. Senat USA sprolongował tylko o jeden rok ustawę o kauczuku syntetycznym. W USA zjawily się nowe typy taniego kauczuku syntetycznego, których ceny wahają się od 14,75 do 19,25 zł za lb. IX Konferencja International Rubber Study Group odbyta w Ottawie w dniach 5-9 maja br. zakończyła się kompletnym fiaskiem. Różnica zdań pomiędzy USA i krajami produkującymi kauczuk nie pozwoliła na znalezienie środków dla stabilizacji rynku kauczuku naturalnego. Utworzono specjalny komitet który ma spróbować znaleźć wyjście z obecnej sytuacji. Na konferencji przyjęto następujące szacunki produkcji i konsumpcji kauczuku w krajach kapitalistycznych na rok 1952: kauczuk naturalny - produkcja 1.690 tys.1.ton /w 1951 - 1.880.000 1.ton. /konsumcja - 1.450.000 1.ton/1951 - 1.530.000 1.ton/; kauczuk syntetyczny - produkcja 910.000 1.ton, /1951 - 908.000 1.ton/ konsumcja - 875.000 1.ton /1951 - 815.000 1.ton/.

RYNEK BAWELNY: W drugiej połowie maja ceny bawełny amerykańskiej wykazywały początkowo dalsząwyżkę, osiągając najwyższy poziom w dniu 19 maja - 40 zł za lb spot. Middling 15/16", poczem obniżyły się do poziomu 39,45 zł za lb w dniu 23 maja, aby zwyżkować ponownie pod koniec miesiąca. W dniu 27 maja bawełnę amerykańską notowano w Nowym Jorku na poziomie 39,78 zł za lb spot. Bawełna egipska Karnak wykazywała w II połowie maja spadek cen ze 117,50 talarów za kantar /dostawy majowe/ na 113,50 talarów za kantar pod koniec miesiąca. W przeciwieństwie do powyższego bawełna Ashmouni zwyżkowała z 68,65 talarów za kantar w dniu 15 maja na

75,35 talarów w tydzień później, lecz następnie obniżyła się do poziomu 70,80 talarów za kantar w dniu 27 maja /dostawy czerwcowe/.

RYNEK WEŁNY: Na początku trzeciej dekady maja aukcje w Melbourne i Brisbane wykazywały dalsze wzmocnienie tendencji przy cenach kształtujących się na korzyść producentów. Ogółem oferowano w Melbourne 40.000 bel z czego 95% stanowiły camebacki i crossbredy. Głównymi nabywcami były następujące kraje: Wielka Brytania, Japonia, Stany Zjednoczone, nabywcy lokalni, lecz największy popyt wykazywali agenci krajów Kontynentu europejskiego. Najwyższe ceny za Merino sięgały 180 d za lb. /clean cost/. Podczas drugiej serii aukcji londyńskich zaznaczył się dalszy wzrost popytu powodującego zwyżkę cen od 2 do 5%. Największym zainteresowaniem cieszyły się merynosy /greasy/ z Australii i południowej Afryki. Największymi nabywcami tej wełny były Francja i Szwajcaria, płacąc cenę dochodzącą do 96 1/2 d za 80's /halfward/ z Tasmanii.

RYNEK ŻELAZA I STALI: W I kwartale br. produkcja stali na obszarze Europy kapitalistycznej wzrosła o 2,5% kształtując się na poziomie o 9,7% wyższym niż w I kwartale 1951 r. Wzrastające dostawy stali dla przemysłowców zbrojeniowych w Anglii dezorganizują rynek powodując coraz większy niedobór stali dla produkcji cywilnej. Strajk hutników w USA spowodował stratę przeszło 2 mln ton stali co nie wywołało jednak większych zmian w sytuacji rynkowej. Z rynku belgijskiego donoszą o słabszym napływie nowych zamówień, co jednak nie skłania producentów belgijskich do rewizji cen. Nieznaczne obniżenie notowań stali zachodnio-niemieckiej. Z Tokio donoszą o znacznym osłabieniu tendencji na rynku żelaza i stali przy ogólnym obniżeniu się cen eksportowych.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Z ważnością od 12 maja cena antymonu została ponownie obniżona w Anglii o £ 35 na tonie /poprzednia obniżka o £ 15 na tonie miała miejsce w dniu 28.IV.br./ Producenti antymonu w USA obniżyli swe ceny eksportowe o 5 ¢ do poziomu 39 ¢ za lb fob Laredo. W dniu 22 maja oficjalna cena cynku w Anglii obniżona została o £ 24 na tonie do poziomu £ 166 za tonę, a cena ołowiu o £ 2 na tonie do poziomu £ 129 za tonę z dostawą. W dniu 21 maja rząd USA. zniósł maksymalną cenę na importowaną miedź, zezwalając producentom na podniesienie cen krajowych wyrobów z miedzi celem pokrycia zwiększonych kosztów w związku z importem droższej miedzi zagranicznej. Górny limit wzrostu cen tych wyrobów ustalony został na 1802 poziomu dotychczasowego. W dniu 23 maja zarządzeniem Trumana zwolnionych zostało 22.000 ton miedzi z zapasów strategicznych. Londyński rynek cyny nieregularny, po obniżeniu się ceny cash standard do £ 954 - £ 955 w dn. 22 maja cena zwyżkowała w następnym tygodniu do poziomu £ 969 - £ 971 za tonę cash. W drugiej połowie maja notowania kadmu w USA zostały obniżone o 30 ¢ za lb do poziomu \$ 2.25 za lb.

Zboża i okopowe

Tendencje na kapitalistycznych rynkach zbożowych

W okresie tygodnia 5 - 10 maja amerykańskie rynki zbożowe wykazywały mocniejsze tendencje jeśli uwzględnimy się notowania w Chicago i Kanadzie, chociaż wysyłki zagranicę były znowu wyjątkowo małe. Wzmocnienie tendencji przypisuje się strajkowi pracowników przemysłu stalowego w Stanach Zjednoczonych. Najsilniejszą zwyżkę wykazywała pszenica.

Obroty pszenicą były w omawianym tygodniu dość słabe. Najsilniej uczestniczyła w nich Wielka Brytania, która zakupiła 16.000 ton Manitoby No 4 i 4.000 ton Manitoby No 3 z załadunkiem w portach Pacyfiku oraz 50.350 ton Manitoby No 3 i 4 z załadunkiem w portach Atlantyku. Kanada sprzedawała ponadto pewne ilości pszenicy Finlandii, Japonii, Holandii, Portugalii i Austrii. Sprzedaż na eksport pszenicy amerykańskiej obejmowała niewielkie ilości przeznaczone dla Finlandii i Szwajcarii.

Na rynku w Antwerpii panował zastój.

Nie zanotowano żadnych transakcji amerykańską kukurydzą, natomiast Francja zakupiła 15.000 ton kukurydzy argentyńskiej.

Na międzynarodowym rynku jęczmienia panowało nadal ożywienie dzięki stałemu popytowi Japonii i Europy. Japonia zakupiła trzy ładunki jęczmienia kanadyjskiego, Dania - 7.800 ton jęczmienia również w Kanadzie a Wielka Brytania - 2.000 ton jęczmienia irackiego.

W tygodniu 12 - 17 maja tendencje na rynkach północno-amerykańskich były stosunkowo słabe. Notowania pszenicy na giełdzie w Chicago wykazywały lekki spadek, podczas gdy w Winnipeg raczej zwyżkowały w związku ze spadkiem kursu dolara kanadyjskiego. Obroty rynkowe były nieduże. Obejmowały one głównie zakupy Wielkiej Brytanii w Kanadzie /około 28.000 ton Manitoby/ Holandia zakupiła 9.500 ton Manitoby No 2. Ciepła i sucha pogoda w kwietniu umożliwiła farmerom kanadyjskim zebranie i wymłócenie prawie całej pszenicy pozostałej na pniu na okres zimowy. Problem zbytu dużych zapasów niskogatunkowego ziarna rozwiązany został w drodze eksportu znacznych ilości, głównie do Wielkiej Brytanii.

Na międzynarodowym rynku kukurydzy panuje zastój. Kraje importujące wstrzymują się z zakupami co jednak nie wywiera wpływu na poziom cen w Stanach Zjednoczonych. Amerykańskie ceny kukurydzy kształtują się głównie pod wpływem sytuacji na rynku wewnętrznym i konkurencji ze strony innych pasz krajowych. W połowie maja kukurydza w Chicago zwyżkowała. Eksport z Argentyny, która w bieżącym sezonie dysponuje bardzo małą nadwyżką /niewiele przekraczającą 500.000 ton/, nie może wywrzeć wpływu na kształtowanie się cen w przyszłości. Zbiór kukurydzy w Unii Południowo-Afrykańskiej w sezonie 1951/52

wynosi według najnowszej oceny 1.570.300 ton, czyli jest o prawie 1 mln ton mniejszy niż w sezonie 1950/51. Ponieważ ilość ta nie wystarczy na pokrycie zapotrzebowania krajowego Unia Południowo-Afrykańska zamierza importować kukurydzę z zagranicy. Francja zakończyła już swe zakupy kukurydzy w tym sezonie, a Niemcy zachodnie są już dostatecznie zaopatrzone w zakresie zbóż na paszę; zapasy w dniu 1 maja wynosiły 675.000 ton wobec 212.000 ton w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Stale notowane są transakcje na jęczmień z krajów Środkowego Wschodu i Afryki Północnej. Zakupy rządowe Wielkiej Brytanii są jednak naogół nieduże. W połowie maja zwiększyła się nieco ilość ofert i ceny żądane były niższe. Jęczmień syryjski notowany był w Londynie £ 33 5 s za tonę c.a.f. z dostawą w sierpniu/ wrześnieu, zaś iracki i północno-afrykański po £ 34 5 s. Kontynent europejski nie przejawiał zainteresowania jęczmieniem kanadyjskim.

W Syrii perspektywy zbiorów jęczmienia, które rozpoczynają się z końcem maja, są wyjątkowo pomyślne. W Afryce Północnej i Iraku widoki są również zachęcające i oczekuje się dużych nadwyżek w nowych zbiorach. Marokko będzie miało na sprzedaż dość znaczną ilość jęczmienia ze starych zbiorów. Ocenia się, że ogólne nadwyżki jęczmienia z nowych zbiorów w Afryce Północnej, Syrii i Iraku wyniosą 1.250.000 ton /Afryka Północna 600.000, Irak 500.000, Syria 150.000 ton/. Eksport jęczmienia z Kanady w bieżącym sezonie osiągnie niewątpliwie rekordowy poziom powojenny, jednakowoż przewiduje się, że zapasy z końcem sezonu będą znowu bardzo duże. W bieżącym sezonie Kanada wyeksportowała już ponad 1 mln ton jęczmienia.

Na australijskim rynku owsa panuje zastój wobec braku zainteresowania nabywców jednakowoż tendencje są raczej ustabilizowane.

Belgia zakupuje niewielkie ilości owsa kanadyjskiego na paszę. Niemcy zachodnie nie interesują się obecnie importem owsa gdyż popyt na rynku wewnętrznym jest tak słaby, iż gatunki krajowe oferowane są po cenach niższych od urzędowych. Ten stan rzeczy tłumaczy się spadkiem cen trzody chlewnej poniżej kosztów produkcji co spowodowało depresję na rynku zbóż na paszę. Na północno-amerykańskich rynkach owsa panowała tendencja raczej słaba.

Odroczenie sesji Międzynarodowej Rady Pszenicznej

W dniu 9 maja nastąpiło odroczenie ósmej sesji Rady Pszenicznej, która zebrała się 17 kwietnia w Londynie w celu rozpatrzenia sprawy odnowienia Międzynarodowego Paktu Pszenicznego. W trakcie obrad dokonano rewizji warunków Paktu i uznano, że pożądane byłoby wprowadzenie pewnych zmian. Z komunikatu prasowego wydanego przez Radę wynika, że kraje eksportujące i importujące pszenicę w ramach Paktu nie zdołały osiągnąć porozumienia w sprawie cen maksymalnych i minimalnych, które obowiązywałyby w wypadku odnowienia Paktu. Wobec niemożności pogodzenia różnych punktów widzenia krajów eksportujących i importujących zaproponowano ustalenie ruchoomych limitów cen, opartych na wskaźnikach; zmiana maksymal-

nych i minimalnych cen następowałaby automatycznie w określonych odstępach czasu i opierałaby się na wskaźnikach wyrażających zmianę ogólnego poziomu cen. Powołany został specjalny komitet dla zbadania możliwości wprowadzenia ruchomych limitów cen jak i prac nad innymi zagadnieniami związanymi z przyszłością Paktu Pszenicznego. Komitet ten złoży sprawozdanie o wynikach swych badań na najbliższej zwyczajnej sesji Rady Pszenicznej, która zbiera się 1 lipca.

Zgodnie z warunkami obecnie obowiązującego Paktu, Rada ma obowiązek przedstawić krajom członkowskim najdalej do dnia 31 lipca 1952 r. swoje zalecenia w sprawie przedłużenia Paktu po 31 lipca 1953 r., w którym to dniu miałyby on wygasnąć. Na najbliższej sesji lipcowej zlecenia te zatem będą przedmiotem dyskusji. Oczekuje się, że będą one miały charakter tymczasowy i że szczegółowe zalecenia dotyczące zmiany warunków Paktu, w tym również zmiany cen maksymalnych i minimalnych, zostaną rozpatrzone dopiero na następnej sesji Rady Pszenicznej, która podejmie swe prace pod koniec bieżącego roku.

Prasa kapitalistyczna zamieściła liczne komentarze w związku z odroczeniem ósmej sesji Rady Pszenicznej i rozbieżnościami, które się na niej zarysowały. Brytyjscy kupcy zbożowi, których poglądy wyraża pismo "Corn Trade News" są zdania, że opracowanie wskaźnika, któryby stanowił słuszną podstawę dla ustalenia cen maksymalnych i minimalnych jest niezmierznie trudne, gdyż muszą być uwzględnione najrozmaitsze czynniki rynkowe i poza rynkowe. Koła te podkreślają nieustępliwe stanowisko eksporterów pszenicy którzy domagają się znacznej podwyżki cen w wypadku odnowienia Paktu. Stany Zjednoczone zażądały ustalenia ceny maksymalnej na poziomie \$ 2,50 za buszel a ceny minimalnej na poziomie \$ 1,90 na buszel na bazie Północna No 1, loco magazyn Fort William. Pomimo, że Kanada i Australia zadowoliliłyby się prawdopodobnie niższą ceną /nie wiele przekraczającą \$ 2.00 za buszel/, to dyskusje w Londynie dotyczyły jednak głównie żądań amerykańskich. Rząd Stanów Zjednoczonych nie zamierza subsydiować nadal eksportu pszenicy, w każdym razie w tych rozmiarach w jakich czyni to obecnie. Pismo "Corn Trade News" jest zdania, że należałoby dążyć do stopniowej likwidacji Paktu Pszenicznego. "Ponieważ kraje eksportujące niewątpliwie preferują wyższą cenę" - stwierdza "Corn Trade News" - "w interesie importerów leży nie tyle utrzymanie cen na możliwie jak najniższym poziomie, co stworzenie warunków do maksymalnego zwiększenia powierzchni zasiewów i produkcji przede wszystkim w Australii i Argentynie". "Jeśli może to być osiągnięte pewniej i skuteczniej przez płacenie wyższej ceny wolnorynkowej za pszenicę i stworzenie otwartego rynku, na którym ceny kształtowałyby się w zależności od normalnych czynników gospodarczych, co stanowiłoby zachętę do powiększenia produkcji na obszarze niedolarowym, tak jak w okresie przedwojennym - wówczas należy bezwzględnie dążyć w tym kierunku".

Francuski tygodnik "L'Economie" jest zdania, iż komunikat donoszący o odroczeniu sesji Rady Pszenicznej jest komentowany z przesadnym być może pesymizmem. Na poprzedniej sesji Rady w październiku 1951 r., zarówno kraje importujące jak i eksportujące oceniały pozytywnie praktyczną wartość Paktu i jego wpływ stabilizacyjny na rynek pszenicy, stwierdzając równocześnie, iż w dotychczasowym okresie jego działalności większe korzyści odniosły kraje importujące, gdyż światowe ceny wolno-

rynkowe kształtowały się stale na poziomie wyższym od maksymalnej ceny Paktu - \$ 1,80 za buszel. Na ostatniej sesji kraje importujące sprzeciwiły się znacznej podwyżce cen wysuwając jako jeden z argumentów trudności dewizowe. Stany Zjednoczone i Kanada dostarczają w ramach Paktu około 80% ogólnych kontyngentów, wszelka zatem podwyżka ceny spowodowałaby wzrost wydatków dolarowych krajów importujących, co nie daje pogodzić się z światowym deficytem "twardej waluty". "L' Economist" jest zdania, że sytuacja powinna wyjaśnić się dopiero na sesji przewidzianej w listopadzie, gdy znane już będą wyniki nowych zbiorów. Ostatnie obrady w Londynie miały raczej charakter informacyjny i większość krajów starała się odroczyć podjęcie decyzji.

Angielski "Economist" stwierdza, że odroczenie sesji w Londynie spowodowane było głównie niechęcią państw importujących do angażowania się w odniesieniu do cen już w obecnym stadium pertraktacji, podczas gdy kraje eksportujące, szczególnie zaś Stany Zjednoczone, pragnęły porozumienia w sprawie cen już obecnie, przyczem obydwie grupy krajów wypowiadały się za odnowieniem Paktu. W obecnych warunkach wiele czynników przemawia za utrzymaniem Paktu, byleby ceny maksymalne i minimalne nie były nierealne w stosunku do sytuacji rynkowej. Ponieważ kraje dolarowe odgrywają dziś dominującą rolę w światowym handlu pszenicą, kraje których waluta nie jest swobodnie wymienialna na dolary nie mogą spodziewać się powrotu do przedwojennych form handlu. Sytuację komplikuje ponadto fakt, że Stany Zjednoczone są nie tylko największym eksporterem pszenicy ale ponadto finansują zakupy krajów importujących w drodze udzielania kredytów w ramach ECA /obecnie MSA/. Istotnie jest rzeczą wątpliwą, czy działalność Paktu w okresie ubiegłych trzech lat byłaby w ogóle możliwa bez tych funduszy dolarowych - stwierdza "Economist". Centralnym punktem zagadnienia jest zatem - zdaniem "Economist'a" odnalezienie właściwego poziomu cen maksymalnych i minimalnych. Nie bez wpływu na stanowisko Stanów Zjednoczonych były zbliżające się wybory prezydenta. Stany Zjednoczone, które zmuszone są obecnie do subsydiowania eksportu pszenicy w ramach Paktu, gdyż cena minimalna krajowa pszenicy jest o 60 ¢ za buszel wyższa od ceny maksymalnej Paktu, dążą do tego by różnica ta była możliwie jak najmniejsza. "Economist" uważa, że odroczenie obrad było słuszne z tego względu, że przy końcu roku łatwiej będzie wnioskować o ogólnej tendencji cen na rynkach światowych aniżeli obecnie, jak również, że będzie to już po wyborach w Stanach Zjednoczonych.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Produkcja artykułów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego w niektórych kapitalistycznych krajach europejskich.

Biuletyn ekonomicznej Komisji Europejskiej /ECE/ za czwarty kwartał 1951 r. przynosi szczegółową statystykę produkcji podstawowych artykułów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego w 1951 r. w niektórych kapitalistycznych krajach europejskich. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w tym biuletynie produkcja mięsa /baraniny, wołowiny, cielęciny i wieprzowiny a w niektórych wypadkach koźliny i mięsa koniowego/ zwiększyła się ogółem w r.ub. na obszarze Europy kapitalistycznej, o kilka procent, wykazując jednak w niektórych krajach dosyć znaczny spadek.

I tak np. w Austrii produkcja mięsa wyniosła w r.ub. około 200.000 ton /ubój kontrolowany/ w porównaniu z 257.000 ton w 1950 wykazując tym samym spadek o przeszło 22%. Spadek produkcji mięsa we Włoszech szacowany jest w r.ub. na 8%. Ponadto produkcja mięsa obniżyła się w Belgii, Portugalii i prawdopodobnie w Irlandii. Najsilniejszy wzrost produkcji na obszarze Europy kapitalistycznej rejestruje wyżej wspomniany biuletyn w Niemczech zachodnich gdzie produkcja mięsa /waga mięsa bez kości z uwzględnieniem tłuszczu/ wyniosła w r.ub. 1.380.000 ton w porównaniu z 1.130.000 ton w 1950 r. /wyłączenie ubój kontrolowany/ wykazując wzrost o 22%. W Danii produkcja mięsa wyniosła w r.ub. 588.000 ton w porównaniu z 508.000 ton o rok wcześniej. W Szwecji - 296.000 ton wobec 273.000. Dla Francji największego producenta mięsa w krajach Europy kapitalistycznej - brak danych, lecz skądinąd wiadomo że produkcja mięsa w tym kraju kształtowała się w r.ub. na takim prawie samym poziomie co w 1950 r. Produkcja mięsa w Anglii oszacowana została w r.ub. na poziomie 1.195.000 ton w porównaniu z 1.163.000 ton o rok wcześniej.

Ponadto wzrost produkcji mięsa miał miejsce w r.ub. w Szwajcarii, Holandii, Norwegii i Finlandii /dane dla Holandii i Finlandii zaczerpnięto z innego źródła/.

W przeciwieństwie do nieznacznego wzrostu produkcji mięsa w krajach kapitalistycznych w Europie, produkcja mleka i masła wykazywała dosyć znaczny spadek w r.ub. Produkcja masła i mleka zmniejszyła się w Danii i Holandii głównych eksporterów produktów mleczarskich w Europie.

W 1951 r. ilość mleka dostarczona przez farmerów holenderskich wynosiła 45,1 mln hektolitrow podczas gdy w roku poprzednim 46,25 mln. hektolitrow. Produkcja masła w Holandii /łącznie z produkcją na farmach/ wyniosła w r.ub. 84.000 ton czyli o 10.000 ton mniej niż w 1950 r. Równolegle jednak ze

spadkiem produkcji masła nastąpił wzrost produkcji sera ze 127,6 tys. ton w 1950 r. na 141,1 tys. ton w r.ub.

Produkcja mleka w Danii w ilości 50,9 mln hektolitrow w r.ub. zmniejszyła się o 3%, a produkcja masła w ilości 168,3 tys. ton obniżyła się w r.ub. o 6,3%. Podobnie jednak jak w Holandii produkcja serów wzrosła do poziomu 74,7 tys. ton, czyli o 27% w stosunku do roku poprzedniego.

Produkcja mleka i masła zmniejszyła się ponadto w r.ub. w Szwecji, w Austrii, w Irlandii i w bardzo znacznym stopniu w Anglii. W 1951 r. Anglia wyprodukowała jedynie 6.200 ton masła w porównaniu z 17.400 ton w roku poprzednim, a sera 45.000 ton wobec 55,4 tys. ton w 1950 r.

Wzrost produkcji mleka, masła i sera miał miejsce w Niemczech zachodnich odpowiednio o 4%, 7% i o 12%. W Szwajcarii będącej ważnym producentem i eksporterem serów, produkcja ich obniżyła się o 10%.

Produkcja i eksport nabiału z Danii

I kwartał 1952 r.

Warunki atmosferyczne w I kwartale br. były naogół sprzyjające w Danii dla wzrostu produkcji, tym nie mniej produkcja mleka była niższa w tym okresie o 11% w porównaniu z poziomem z I kwartału roku poprzedniego. Główną przyczyną obniżenia się produkcji mleka był spadek pogłowia krów mlecznych o 6% do stanu 1.554 tys. sztuk wobec 1.650 tys. sztuk w marcu r.ub. Innymi przyczynami obniżającymi produkcję mleka są: niedobór i wysokie ceny pasz treściwych oraz obniżenie się wydajności krów chorych poprzednio na zarazę pyska i racie szerzącej się w ostatnich miesiącach r.ub. Pierwszy kwartał br. przyniósł nieznaczny wzrost zużycia mleka do produkcji serów i mleka skondensowanego, lecz jednocześnie 15% spadek na wyrób masła.

Produkcja masła, która obniżyła się już w roku ubiegłym wykazała dalszy spadek w I kwartale br. wynosząc 32.400 ton czyli o 13% mniej niż w tym samym okresie r.ub. Produkcja serów również kształtowała się w I kwartale br. na niższym poziomie niż o rok wcześniej:

Eksport produktów nabiałowych z Danii

1 styczeń - 13 kwiecień

/w 1000 cwt/	1938	1951	1952
<u>Masło:</u>			
w tym do:	780,1	722,9	539,5
Wielka Brytania			
Z.S.R.R.	570,8	551,5	312,5
Niemcy zachodnie	a	-	78,6
Szwajcaria	200,3	34,8	44,7
	-	0,3	15,9

Włochy	a	34,5	13,8
Stany Zjednoczone	8,3	8,3	11,6
Finlandia	a	-	7,8
Francja	1,8	61,6	0,7
Belgia	6,1	0,3	a
Inne kraje	0,8	31,6	53,9
	48,6	197,0	258,4

Ser:

w tym:			
Niemcy zachodnie	28,5	89,9	103,7
Wielka Brytania	5,6	55,0	95,7
Szwecja	a	8,5	10,9
Stany Zjednoczone	9,5	21,8	8,7
Belgia	a	1,4	2,0
Inne kraje	5,0	20,4	37,4

/w 1000 tuz/

<u>Jaja:</u>	35.435	43.701	44.106
--------------	--------	--------	--------

w tym:			
Wielka Brytania	25.832	30.644	4.561
Niemcy zachodnie	8.713	8.554	7.495
Szwajcaria	857	617	1.143
Hiszpania	-	2.305	-
Włochy	a	1.239	-
USA	a	190	-
Inne kraje	33	152	907

a/ jeśli występował eksport to uwzględniony jest w pozycji "inne kraje"

Meldunki z niektórych kapitalistycznych państw mięsnych.

Pomimo wzrostu uboju bydła w Australii produkcja wołowiny i cielęciny w bieżącym sezonie obniżyła się o 4-5% w porównaniu z poziomem produkcji w sezonie poprzednim na skutek długotrwałej suszy powodującej spadek wagi pojedynczej bitej sztuki o ca 30 lb. Przyczyniło się to do obniżenia zapasów mięsa oraz jego eksportu o 20-23% w porównaniu do sezonu 1950/51.

Rok ubiegły przyniósł wzrost pogłowia bydła w Nowej Zelandii o 60.000 sztuk. Eksport wołowiny i cielęciny był w marcu br. dwukrotnie wyższy niż w rok wcześniej, kiedy wysyłki mięsa z portów nowozelandzkich były zahamowane strajkami dokerów i robotników rzeźni. W pierwszej połowie bieżącego sezonu 1951/52 eksport mięsa wołowego i cielęciny był w Nowej Zelandii o 18% większy niż w tym samym czasie w sezonie 1950/51, lecz stanowił jedynie połowę poziomu eksportu z 1949/50 r.

Pierwsze zasunki wielkości uboju bydła w Kanadzie w okresie od 1 stycznia do 5 kwietnia br. wskazują na 12% obniżenia się uboju w porównaniu z analogicznym okresem 1951 r. Ubój cieląt zmniejszył się w tym samym czasie o 16%. Produkcja mięsa jest jednak prawdopodobnie nie wiele mniejsza niż w roku poprzednim w związku z lepiej na ogół wypasionym bydłem. W I

kwartale br. Kanada eksportowała do USA jedynie 13.300 sztuk bydła /co odpowiada około 3.000 ton wołowiny i cielęciny/ podczas gdy w sezonie poprzednim w tym czasie eksport wynosił 69.500 sztuk bydła i cieląt.

Ogólna produkcja wołowiny i cielęciny w Stanach Zjednoczonych była w r. ub. o 380.000 ton mniejsza niż w 1950 r. a konsumpcja na głowę tego mięsa zmniejszała się w stosunku rocznym o 8 lb. Pierwsze miejsce br. przyniosły zmniejszenie się wielkości uboju bydła w USA przy nieznacznym wzroście wagi pojedynczej bitej sztuki.

Szacunek wielkości pogłowia bydła w Anglii i w Walii /bez Szkocji i Półn. Irlandii/ wykazał spadek w ciągu roku kończącym się w marcu br. o 251.000 głów głównie na skutek zmniejszenia się liczebności sztuk młodych do 2 lat. W okresie pierwszych trzech miesięcy import mięsa do Wielkiej Brytanii przedstawiał się następująco:

Pierwszy kwartał				
/w 1000 ton/	1938	1950	1951	1952
wołowina-cielęcina	140	124	20	31
Baranina	89	123	57	83
Bekon i szynki	96	80	67	59
Inne mięso wieprzowe	16	11	4	3
mięso puszkowane	15	29	55	54
odpadki poubojowe	14	16	9	11
O g ó ł e m:	370	383	212	240
bydło w tys. sztuk	152	93	99	125

Spis trzody chlewnej w Danii dokonany w początkach kwietnia br. wykazał spadek pogłowia nierogacizny o 9% w stosunku do stanu na 1-go kwietnia 1951 r. Pogłowie jednak było jeszcze o 19% większe niż w r. 1938. Pierwszy kwartał br. przyniósł zmniejszenie się eksportu bekonu i mięsa wieprzowego o 23% w stosunku do poziomu I kwartału r.ub. Dostawy do Wielkiej Brytanii zmniejszyły się o 5% do Niemiec zachodnich zaś o 97%. Drugim najważniejszym rynkiem zbytu dla duńskiego mięsa wieprzowego był w I kwartale br. Związek Radziecki importujący 3.849 ton.

Pogłowie bydła w Belgii kształtowało się w dn. 1-go stycznia br. na poziomie 2.127 tys. sztuk czyli o 107.000 większym niż o rok wcześniej i o 24% wyższym niż w 1939 r. Pogłowie trzody chlewnej było o 193.000 sztuk większe niż na początku 1951 r. wynosząc 1.427.000 sztuk czyli o 555.000 sztuk więcej niż w 1939 r.

Trójkątny układ kanadyjski dotyczący dostaw mięsa

Wprowadzenie ogólnego embargo na import kanadyjskiego bydła przez USA z powodu epidemii pryszczycy pozbawiło Kanadę ważnego rynku eksportowego bydła ubojowego i mięsa. Stany Zjednoczone zakupiły w 1951 r. bydła i mięsa kanadyjskiego

za sumę \$ 120 mln. Amerykański zakaz importu wpłynął już bardzo ujemnie na kanadyjski przemysł mięsny i produkcję hodowlaną, powodując w konsekwencji obniżkę ceny. Rząd kanadyjski zmuszony był do wprowadzenia minimalnych cen na mięso w wysokości \$ 25 za 100 lb wołowiny żywej wagi.

W połowie maja kanadyjski minister rolnictwa zakomunikował w parlamencie, że udało się rządowi zawrzeć odrębny "trójkątny" układ wymienny z Wielką Brytanią i Nową Zelandią, a to dla znalezienia zbytu przynajmniej dla części nadwyżki mięsa, którego zapasy szybko rosną i zapełniają już całkowicie rozporządzalne chłodnie.

Na podstawie układu zawartego z rządem brytyjskim i nowo-zelandzkim, Kanada ma dostarczyć Wielkiej Brytanii 20.000 ton mięsa /głównie wołowiny, i pewną partię wieprzowiny/ Natomiast Wielka Brytania odstępuje rządowi kanadyjskiemu taką samą ilość nowozelandzkiego mięsa mrożonego, które Kanada wywiezie do USA:

Z wpływów dolarowych osiągniętych z transakcji zawartych z USA, Kanada zapłaci za mięso Nowej Zelandii w funtach szterlingach taką kwotę, którą Nowa Zelandia otrzymałaby od Wielkiej Brytanii za dostarczone mięso. Jeśli uzyskana od USA kwota okaże się wyższą - to wówczas Kanada i Nowa Zelandia podzielą się nadwyżką /a co uzyska ludność angielska? - mięso kanadyjskie które boją się jeść Amerykanie...../

Obroty śledziami w Wielkiej Brytanii

w I kwartale 1952 roku

W pierwszym kwartale br. w portach angielskich wyładowano 194.913 cwt śledzi świeżych lub mrożonych pochodzenia zagranicznego za ogólną sumę £ 284.322 w porównaniu z 233.137 cwt i £ 301.421 w tym samym okresie r.ub. Przeciętne ceny płacone przez odbiorców brytyjskich były w I kwartale br. o 13% wyższe od cen płaconych o rok wcześniej.

W pierwszych trzech miesiącach br. Wielka Brytania eksportowała 210.839 cwt śledzi solonych za ogólną sumę 600.747 funtów szterlingów uzyskując przeciętnie £ 2.85 za cwt. W I kwartale r.ub. eksport śledzi solonych wyniósł 184.659 cwt o wartości 490.404 funtów szterlingów. Przeciętne ceny realizowane przez Anglię wynosiły wówczas £ 2.65 za cwt.

W połowie maja brytyjski tygodnik "Fishing News" przyniósł wiadomość o otwarciu się możliwości poważnego eksportu brytyjskich śledzi solonych do ZSRR co wywołało duże zainteresowanie na rynku angielskim, a nawet dyskusję w Izbie Gmin. W latach powojennych Anglia sprzedawała jedynie niewielką partię śledzi solonych Związkowi Radzieckiemu w 1951 r. W związku ze znacznym zmniejszeniem się możliwości zbytu śledzi na rynku Niemiec zachodnich, których coraz większe własne połowy zaspakajają w silniejszym stopniu zapotrzebowanie krajowe, możliwość eksportu większych partii śledzi do Związku Radzieckiego będzie miała poważny wpływ na wzmocnienie tendencji na rynku brytyjskim.

Norwegia zmniejsza flotę dla połowu wielorybów

Przewiduje się, że około 30 norweskich statków dla połowu wielorybów zostanie wycofanych w przyszłym sezonie wobec tego, że norweskie towarzystwa wielorybnicze stoją w obliczu kryzysu spowodowanego wielkimi niesprzedanymi zapasami tranu.

Obecna nadwyżka tranu wielorybiego oceniana jest na 95.000 ton. Jeden z 10-ciu norweskich statków-przetwórni "Antarctic" ma być przebudowany latem 1952 r. na tankowiec dla obsługi portów zachodnio-niemieckich.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych

Poprzedni numer Rynków Towarowych donosił o pewnym zahamowaniu tendencji spadkowych na kapitalistycznym rynku skór surowych w pierwszych dniach maja po długo trwałej recesji. Wzmocnienie tendencji zanotowano w tym okresie głównie na rynku północno-amerykańskim. W drugim tygodniu miesiąca rynek ten wykazywał dalszą wyżkę cen. W dn. 12 maja wołowe, krajowe ciężkie notowano w Chicago na poziomie 13-13 1/2 ¢ za lb. w porównaniu z 12 1/2 - 12 3/4 ¢/lb o tydzień wcześniej. Wołowe krajowe lekkie podniosły się w cenie do poziomu 17 1/2 ¢ za lb. Żwyżka cen nastąpiła również w odniesieniu do krajowych lekkich skór krowich 45/60.

W dn. 12 maja notowano je w Chicago na poziomie 16 1/2 - 17 1/2 ¢ za lb w porównaniu z 15 1/2 - 16 1/2 ¢ za lb w tygodniu poprzednim. Według ostatnich meldunków w trzecim tygodniu maja nastąpiło dalsze wzmocnienie tendencji i w dn. 20.V. wołowe krajowe ciężkie były droższe o 1 ¢ na lb w porównaniu z notowaniami z przed tygodnia, podobnie jak i krajowe krowie lekkie.

Rynek południowo-amerykański wykazywał również w drugim tygodniu maja pewne ożywienie i wzmocnienie tendencji. B.A. Frigor. Heavy Ox zwyżkowały w tygodniu kończącym się 12 maja z 16 3/4 ¢ za lb na 17 1/2 ¢ według informacji podanych przez Leather World.

Nie notowano natomiast zmian cen w odniesieniu do skór afrykańskich, australijskich i nowozelandzkich.

Wskaźnik cen hurtowych importowanych i krajowych skór surowych obliczany przez United Tanners' Federation w Anglii wykazywał w dniu 13 maja wzrost o 4% w odniesieniu do ciężkich skór wołowych, o 6,5% w odniesieniu do lekkich skór wołowych i o 17,6% w odniesieniu do skór krowich w porównaniu z poziomem z 29 kwietnia br.

W przeciwieństwie do mocniejszego tonu jaki daje się zaobserwować w pierwszej połowie maja na wielu kapitalistycznych rynkach skór surowych majowe aukcje paryskie jakie miały miejsce w dniach 8 i 9-tego maja przyniosły dosyć znaczny spadek cen w porównaniu z aukcjami kwietniowymi. I tak np. ciężkie wołowe sprzedawano na aukcjach majowych o 12% taniej niż w kwietniu, lekkie wołowe o 16,6% taniej, średnie krowie

o 19,5% taniej, a średnie cielaki o 7% taniej.

Import skór surowych do Anglii w I kw.1952 r.

W pierwszym kwartale br. Anglia importowała jedynie 9.200 ton mokrych bydlęcych skór surowych za sumę £ 2.351 tys. w porównaniu z 15.000 ton o wartości £ 3.850 tys. w pierwszym kwartale r.ub. płacąc średnio za jednostkę wagową tych skór te same ceny cif co w roku poprzednim /I kwart./ Głównym dostawcą, podobnie jak w r.ub. była Argentyna, która dostarczyła Anglii 2.460 ton za sumę £ 613 tys. W tym samym czasie roku poprzedniego dostawy mokrych skór argentyńskich wynosiły 5.280 ton za sumę £ 1.506 tys. Ceny płacone przez Anglię za skóry argentyńskie były w I kwart. rb. o 14% wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Drugim najważniejszym dostawcą skór surowych do Anglii był w I kwartale br. Urugwaj z dostawą 1.200 ton za sumę £ 383,6 tys. wobec 2.175 ton o rok wcześniej. Ceny płacone przez Anglię za skóry urugwajskie były o 2,5% wyższe niż w r.ub. Brazylia - trzeci najpoważniejszy skołej dostawca - dostarczyła Anglii nieco ponad 1000 ton mokrych skór surowych za sumę £ 206,4 tys. w porównaniu z 4.100 ton w I kwart. r.ub. Przeciętne ceny cif płacone skóry brazylijskie były o 18% wyższe niż o rok wcześniej.

Import skór mokrych z pozostałych źródeł - nie licząc dostaw imperialnych - był większy w okresie sprawozdawczym niż w roku poprzednim i z reguły dokonywany był po cenach niższych niż o rok wcześniej.

Jeszcze w silniejszym stopniu niż import skór mokrych zmniejszył się w I kwartale br. w porównaniu z analogicznym okresem r.ub. import skór suszonych i solonych wynosząc ogółem jedynie 2.620 ton za sumę £ 918,6 tys. wobec 6.535 ton i £ 2.510 tys. w I kwart. roku poprzedniego. Przeciętne ceny importowe cif jakie płaciła Anglia w pierwszych trzech miesiącach br. za importowane suszone i solone skóry bydlęce były o ca 11% niższe niż w analogicznym okresie r.ub.

Głównymi dostawcami suszonych i solonych skór bydlęcych były w r.b. podobnie jak i w r.ub. Nigeria i Kenia.

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Meldunki ze światowego rynku cukru

W związku z przewidywaną większą produkcją cukru kubańskiego w 1952 roku jak również ostrą zniżką cen tego artykułu na międzynarodowym rynku, gabinet ministrów Kuby postanowił utworzyć specjalny komitet sprzedaży cukru w ramach t.zw. wolnych kwot w roku 1952. Komitet będzie się składał z przedstawicieli rządu, właścicieli cukrowni, plantatorów trzciny cukrowej i przedstawicieli Kubańskiego Instytutu Cukrowego.

W połowie maja na międzynarodowym rynku cukru obserwowaną niewielkąwyżkę cen, wywołaną niewątpliwie postanowieniem rządu kubańskiego utworzenia specjalnego komitetu sprzedaży cukru. Oczekiwany już od pewnego czasu w kołach handlowych Kuby plan zmonopolizowania rynku nie przyniósł spodziewanej wyżki cen, a wpłynął jedynie i to w nieznacznym stopniu na zmniejszenie się wolumenu obrotów cukrem. W tygodniu kończącym się 17 maja pozycje lipiec-wrzesień notowano w Nowym Jorku w granicach 4,30 - 4,32 zł za lb. /kontrakt Nr.4/. Pozycje październikowe notowano po 4,28 zł za lb. Jednak rozwój sytuacji na rynku przyniósł dalsze rozczarowanie organizatorom wyżej omówionego komitetu. Już w trzy dni później ceny cukru Kontrakt Nr. 4 z dostawą na lipiec spadły o 5 punktów, osiągając 4,27 zł za lb /górną granicę/, dostawy wrześniowe spadły o 6 punktów. W okresie od 20 do 27 maja ceny cukru Kontrakt Nr. 4 na giełdzie nowojorskiej wykazały dalszy zaostrzający się spadek. Pozycje lipcowe straciły 6 punktów i dokonywano transakcji po 4,21 zł za lb. Pozycje wrześniowe straciły tylko 4 punkty i notowano je w transakcjach po 4,22 zł za lb.

Cukier Kontrakt Nr 6 utrzymywał się dość długo na mocnym poziomie 5,93 zł za lb. Pod wpływem jednak ogólnej tendencji spadkowej zniżkował i w dniu 27 maja cukier ten z dostawą na lipiec notowany był 5,74 zł za lb. Późniejsze pozycje zniżkowały w mniejszym stopniu pozycje wrześniowe o 8 punktów a listopadowe o 6 punktów i były notowane odpowiednio po 5,92 - 5,93 zł oraz 5,94 zł za lb.

Według ostatnich wiadomości podanych przez BIKI produkcja cukru surowego na Kubie - według oceny kół handlowych - wyniosła na dzień 15 maja - 6.369 tys. ton. Jak dotychczas kampanię ukończyło tylko 39 cukrowni, a 122 jeszcze pracuje. Na nowojorskiej giełdzie cukru krążą pogłoski, że dalsza produkcja cukru na Kubie ma być wstrzymana specjalnym zarządzeniem z dnia 25 maja br., w przeciwnym bowiem wypadku produkcja cukru surowego na Kubie osiągnie w bieżącym sezonie nigdy nienotowany dotąd poziom 7.300 tys. ton.

Obroty cukrem w Wielkiej Brytanii w I kw. 1952 r.

Import cukru surowego do Anglii w I kw. br. był największy od zakończenia wojny. Import ten wyniósł 8.320 tys. cwt wobec 6.370 tys. cwt rok wcześniej i 7.148 tys. cwt w 1950 r. Struktura geograficzna importu nie uległa prawie żadnej zmianie, natomiast nastąpiły duże przesunięcia pod względem wielkości dostaw. Najważniejszą dostawcą stała się Republika Dominikańska - 2.166 tys. cwt, przewyższając nawet dostawy z wyspy Mauritius. W porównaniu z I kw. roku poprzedniego import cukru z Republiki Dominikańskiej wzrósł przeszło dwukrotnie /216%/. Również Kuba, poważny dostawca cukru surowego na rynek angielski, więcej niż podwoiła swoje dostawy /231%/. W porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego. Z pośród krajów Imperium Brytyjskiego na pierwszym miejscu znajduje się wyspa Mauritius, której eksport do Anglii wyniósł w omawianym czasie 221% stanu roku poprzedniego. Eksport cukru z Australii na skutek złych zbiorów został zredukowany do 1/4 stanu roku poprzedniego, co w części zostało skompensowane zwiększonym eksportem z Brytyjskich Indii zachodnich jak również Brytyjskiej Gujany. Przeciętna cena płacona za cwt. cukru surowego wyniosła w I kw. 1952 ca £ 2,5 wobec £ 1,9 w tym samym okresie 1951 r. Najwyższą cenę w 1952 r. - £ 3,15 - płaciła Anglia za cukier dominikański.

Import cukru nierafinowanego w I kw.

w tys. cwt.

	1951 r.	1952 r.
Unia Poł. Afrykańska	92	-
Mauritius	1.768	1.803
Australia	1.807	408
Br. Indie Zach.	436	1.206
Br. Gujana	406	651
Kuba	862	1.996
Rep. Dominika	999	2.167
Inne kraje	-	89

W przeciwieństwie do importu, eksport cukru rafinowanego w I kw. 1952 zmniejszył się o 11% w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego, osiągając 3.641 tys. cwt. Wstrzymanie eksportu do Indii, Iranu i znaczne ograniczenie jego do Szwajcarii, nie zostało wyrównane pomimo dwukrotnie wyższego wywozu na Malaje, do Niemiec zachodnich i państw Arabskich.

Srednia cena statystyczna za cwt. cukru rafinowanego wyniosła £ 2,68 czyli, że była taka sama jak w roku ubiegłym. Najwyższe ceny za cukier płaciły: Brytyjska Afryka Wschodnia i Jordan, najniższą zaś Cejlon. Poniższa tabela ilustruje eksport cukru rafinowanego z Anglii w I kwartale 1952 r. i 1951 r. w tys. cwt:

	1951	1952
O g o ł e m	4.069	3.641
w tym do:		
Br. Afryka Wsch.	138	222
Indie	591	0
Pakistan	317	318
Malaje	476	1.071
Ceylon	60	142
Sudan	254	279
Niemcy zach.	46	239
Szwajcaria	630	181
Syria	58	110
Irak	139	236
Iran	645	0

Zródło: Trade and navigation accounts

Kraje Demokracji Ludowej oferowały cukier na Srodkowy Wschód

Jak donosi Public Ledger Węgry i Czechosłowacja oferowały cukier rafinowany do krajów Lewantu i na Srodkowy Wschód za pośrednictwem Triestu Węgierski cukier rafinowany notowano po \$ 135 za tonę, a czechosłowacki po \$ 138. W stosunku do obu cena liczona fob Triest, stacja tranzytowa. Cukier z Europy Srodkowej spot notowano w magazynach Triestu po \$ 142 za tonę fob.

K a w a

Divisao de Economia Caffeeira w Brazylii ogłosiła ostatnio nowe szacunki nadwyżek eksportowych kawy ze zbiorów 1952/53. Według obecnych szacunków ilość kawy przeznaczona na eksport wynosi 14.968.000 worków wobec poprzednio szacowanych 15.850.000 worków. Nowe szacunki wyżej wymienionej firmy są obecnie bardziej zbliżone do szacunków Brazilian Rural Society, która cały zbiór kawy oceniła na 15.199.000 worków. Nowe szacunki Divisao de Economia Caffeeira obejmując również ilości kawy skonsumowane w portach wysyłki, jak również w stanach produkujących kawę.

Więcej kawy indyjskiej na eksport

Indian Coffee Board postanowił wyeksportować dodatkowo 1.000 ton kawy ze zbiorów 1951/52. W roku bieżącym wyeksportowano już 1.200 ton kawy. Urząd kawowy oceniła przydziały kawy na eksport w następnym sezonie na 2.000 ton, a zbiory w sezonie 1952/53 na 21.000 ton.

Notowania kawy

W połowie maja na giełdzie nowojorskiej zaobserwowano tendencję zniżkową kawy, ale wykonywanie wcześniejszych zamówień zahamowało spadek cen. W rezultacie jednak ceny zniżkowały od

29 do 40 punktów w porównaniu z pierwszym tygodniem maja. Kawa Kolumbjska oferowana była po 55 3/8 ¢ z dostawą na maj-czerwiec, a pozycje lipcowe 55 1/2 ¢ ex-dock New York. Kawę Santos Nr 4 oferowano po niższej cenie 51,35 ¢ za lb fob Santos. Ta obniżka cen wywołała większy popyt, ale przy podniesieniu ceny o 1/4 ¢ kupcy wstrzymywali się od zakupów. W kilka dni później ceny zwyżkowały i prawie do końca maja utrzymywały się na tym poziomie. Kawę Santos Nr 4 sprzedawano w dniu 27 maja po 53,50 ¢ za lb.

Spadek eksportu kawy z Meksyku

Zbiór kawy w Meksyku w 1951/52 r. został nieoficjalnie oszacowany na 1.175.000 worków /a 60 kg/. Eksport kawy surowej w ciągu pierwszych czterech miesięcy bieżącego sezonu /październik 1951 - styczeń 1952/ wyniósł 300.000 worków w porównaniu z 452.903 worków wyeksportowanych w tym samym czasie poprzedniego sezonu. Na podstawie szacunków nadwyżki eksportowe kawy w Meksyku w bieżącym sezonie mieszczą się w granicach 850.000 - 875.000 worków.

Herbata

Politykę Anglii odnośnie herbaty podaje "The Economist" w następujący sposób: na dzień 15 czerwca zapowiedziane zostało zniesienie subwencji rządowych dla tego artykułu; od 10 sierpnia br. ma być zwiększony tygodniowy przydział herbaty dla ludności, zaś pod koniec roku "planuje się" zupełne zniesienie racjonowania herbaty i przywrócenie operacji eksportowych tym artykułem. The Economist podaje dalej, że ogólne spożycie herbaty w Anglii wynosiło przed wojną 510 mln lb, a w latach 1950/51 tylko 410 mln lb. W Londynie obliczają, że przywrócenie wolnego handlu herbatą podnie-sie spożycie w Anglii do 550 mln lb rocznie. Jak podaje Public Ledger z połowy maja Minister Wyżywienia ogłosił niedawno, że zwiększony przydział herbaty o 1/2 uncji tygodniowo wprowadza się z dniem 13 lipca, a nie jak poprzednio zamierzano w połowie sierpnia. Przypuszcza się, że zmiana zarządzenia nie wpłynie na sytuację rynkową. Import herbaty do Wielkiej Brytanii w I kw. 1952 roku wyniósł 163 mln lb wobec 137 mln lb w tym samym okresie roku poprzedniego. Poniższa tabela ilustruje import herbaty do Anglii w I kwartale 1952 i 1951 w tys.lb:

	I kw.1951	I kw.1952
Kenia	733	1.672
Niassa	3.311	2.833
Indie	94.869	109.388
Pakistan	8.839	11.788
Ceylon	25.338	29.088
Inne kraje imperialne	769	1.372
Indonezja	2.033	5.550
inne kraje	1.043	1.182
O g ó ł e m	136.935	162.873

Import herbaty do USA

Jak podaje "BIKI" import herbaty do USA w latach 1949-1951 przedstawiał się następująco: w tonach

	1949	1950	1951
Ogółem	43.300	51.600	38.100
w tym:			
Indie	15.600	18.900	15.100
Cejlon	14.400	20.100	13.300
Indonezja	5.100	4.200	3.900
Afryka	2.400	3.200	2.700
Japonia	1.900	2.300	1.400
Nowa Gwinea	3.200	2.300	1.300

Międzynarodowy rynek nasion oleistych i olejów

Po kilku tygodniowym ożywieniu na wielu odcinkach rynku nasion oleistych i olejów w połowie maja zanotowano znaczny spadek cen wielu artykułów.

Na rynku siemienia lnianego zanotowano spadek siemienia kanadyjskiego Nr 1 o \$ 5 na tonie, które notowano w dniu 16 maja po \$ 175 za tonę cif. Natomiast siemie lniane argentyńskie, jak również indyjskie spotykano na rynku w niewielkich ilościach i ceny zostały niezmienione i notowano je odpowiednio po £ 140 fob i £ 74 cif. Spadek kopry Straits był dość znaczny i w ciągu trzech pierwszych tygodni maja ceny przedstawiały się następująco: £ 66 15 s, £ 63 i £ 62 za tonę cif. Cena kopry filipińskiej spadła w omawianym okresie czasu o blisko \$ 10 na tonie.

Zniżkowały również ceny ziarna palmowego, gdzie największym odbiorcą były Niemcy zachodnie.

Drugi tydzień maja na rynku oleju lnianego charakteryzował się zmniejszeniem popytu ze strony Kontynentu, na skutek czego indyjski olej spadł o £ 2 na tonie, osiągając £ 138, a w trzecim tygodniu £ 136 za tonę w bębnach. Na skutek sprzedaży I.A.P.I. argentyński olej lniany pojawił się na rynku, a olej urugwajski oferowany po cenie £ 122 za tonę fob wobec £ 130 w pierwszym tygodniu maja, wydawał się za drogi. Podaż oleju z orzecha ziemnego była niewielka olej indyjski zniżkował z £ 132 na £ 130 za tonę.

Najdłużej ze wszystkich rynków mocna tendencja utrzymała się na rynku oleju kokosowego. Pozycje majowe notowano po £ 95 za tonę w połowie maja, a dostawy na czerwiec-lipiec w tym samym okresie po £ 88. Jednakże już w trzecim tygodniu maja ceny i na tym rynku spadają. Kokosowy olej z Cejlonu spadł o £ 1/2, osiągając £ 86 1/2 za tonę. Podobnie kształtowały się ceny oleju kokosowego Straits, który zniżkował w omawianym okresie z £ 92 1/2 na £ 90. Stosunkowo mniejszą zniżkę cen zaobserwowano na rynku oleju palmowego. Za olej pochodzący z Konga Belgijskiego Niemcy zachodnie płaciły za tonę 11.000 fr.belgijskich.

Eksport owoców cytrusowych z Izraela

W roku 1951 według oficjalnych danych statystycznych eksport pomarańczy z Izraela wyniósł 3.204.772 skrzynie wobec 3.341.583 w roku poprzednim. Eksport grapefruitów wyniósł w ubiegłym roku 627.586 skrzyń w porównaniu z 682.568 w 1950. Eksport cytryn wyniósł w omawianym okresie 5.022 skrzynie wobec 17.861 w 1950 r.

Produkcja cebuli suszonej w Egipcie

Produkcja cebuli suszonej w Egipcie zwiększa się. Zdolność przetwórcza siedmiu egipskich suszarni cebuli obliczona jest na 6.000 ton rocznie. Pełną zdolność produkcyjną wykorzystywano jedynie w czasie II Wojny Światowej, w celu zaopatrzenia armii aliandzkich na Bliskim Wschodzie. W latach powojennych nastąpił znaczny spadek produkcji. W roku gospodarczym 1951/52 /15 luty 1951, 14 luty 1952/ produkcja osiągnęła około 2.000 ton, wobec 900 i 700 ton w dwóch poprzednich sezonach. Zwiększone zapotrzebowanie ze strony Anglii, Szwajcarii, Australii, Niemiec zachodnich i Indii wpłynęło na rozwój produkcji w 1951/52 r. W praktyce prawie cała produkcja cebuli suszonej przeznaczona jest na eksport. Wyżej wymienione kraje oraz USA są tradycyjnymi odbiorcami tego artykułu. W roku 1951 eksport suszonej cebuli wyniósł 1.774 tony wobec 661 ton w 1950 i 638 ton w 1949 r. W 1951 r. wysłano do: Anglii 937 tony, Australii 213 t., Stany Zjednoczone zakupiły 179 ton w 1951/52 wobec 346 ton w 1950/51. Spadek eksportu do USA spowodowany był w pierwszym rzędzie podniesieniem cen importowych z 17,5 na 35%.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego

W czasie zjazdu komisji ministrów dla spraw węglowych krajów Marshallowskich w Essen stwierdzono, że plan wzrostu wydobycia węgla tych krajów nie został ogółem biorąc wykonany w ciągu pierwszych 16 tygodni 1952 r. Plan przewidywał mianowicie wzrost o 3,38% w stosunku do wydobycia w r. 1951, osiągnięto zaś ogólny wzrost wydobycia tylko o 2%. Wprawdzie Francja i Belgia osiągnęły wzrost wydobycia ponad zaplanowaną ogólną przeciętną dla wszystkich krajów, lecz Niemcy zachodnie i Wielka Brytania uzyskały wzrost wydobycia poniżej tej przeciętnej, a Szwajcaria i Holandia nie tylko, że nie wykazały wzrostu wydobycia ale jego spadek.

Komitet Węglowy Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie na podstawie zgłoszeń importerów i eksporterów wyliczył przewidywany deficyt węgla w III kwartale b.r. w wysokości 5,8 mln. ton / w porównaniu z przewidzianym w swoim czasie deficytem 7 mln. ton na II kwartał b.r./. Deficyt koksu w III kwartale wyliczono w ilości 1,2 mln. ton / t.zn. taki sam jaki wyliczono swego czasu na II kwartał/. Wyżej wymieniony deficyt znajdzie w pewnej mierze pokrycie - jak i w poprzednich kwartałach - w imporcie paliw ze Stanów Zjednoczonych.

A amerykański tygodnik węglowy twierdzi, że zarząd brytyjskiego górnictwa węglowego utrzymuje w tajemnicy swój cennik węgla eksportowego, prowadząc politykę zróżniczkowanych cen w zależności od klasy węgla i konkurencji na różnych rynkach.

W Niemczech zachodnich wydobycie uległo pewnej obniżce w kwietniu - w porównaniu z marcem b.r. Ceny wewnętrzne węgla podwyższono przeciętnie o 10 DM na tonie t.zn. do przeciętnego poziomu około £ 13 / t.zn. poniżej cen eksportowych wynoszących około £ 15 fob porty morskie/.

We Francji obniżka cen franco kopalnia o 4 % zdezorganizowała zbyt, ponieważ pogłoski o niej krążące od pewnego czasu wstrzymały zakupy odbiorców, wskutek czego nie rozprawiono 2 mln. ton węgla opałowego, co może spowodować niedobór węgla w zimie u niektórych konsumentów, którzy nie zdążą się zaopatrzyć w dostateczną ilość węgla na zimę.

W portach Holandii i Belgii obniżono ceny węgla bunkrowego o 10 sh na tonie.

Notuje się pogłoski o możliwości wzrostu cen olejów opałowych w krajach kapitalistycznych.

Wzrost europejskiego wydobycia węgla

W związku z niedawno zakończoną w Essen konferencją Komisji ministrów krajów marshallowskich dla spraw węglowych - "Neue Zürcher Zeitung" w dłuższym artykule, przytoczonym poniżej w wyjątkach, omawia dotychczasowe wyniki pracy tej komisji, mającej za zadanie zwiększenie wydobycia węgla tych krajów.

"Starania podjęte przez Organizację Europejskiej Współpracy Gospodarczej /OEEC/ w kierunku podniesienia wydobycia węgla w Zachodniej Europie - czytamy w tym artykule - dały już pierwsze wyniki, gdyż wydobycie w zachodnio-europejskich kopalniach węglowych wzrosło w ciągu pierwszych 16 tygodni b.r. o 2% w stosunku do wydobycia w tym samym okresie roku poprzedniego. Okazywane przez OEEC zainteresowanie tym problemem tłumaczy się gwałtownym wzrostem importu węgla ze Stanów Zjednoczonych w II połowie roku 1951 i wynikającym z tego obciążeniem europejskiego bilansu dolarowego".

"W ciągu pierwszych 16 tygodni roku 1952 wydobyto w Zachodniej Europie 146,3 mln. ton węgla, w porównaniu z 143,46 mln. ton w tym samym okresie roku poprzedniego. Wzrost wydobycia wyniósł więc 2,88 mln. ton czyli 2,01%".

Wydobycie węgla w Europie Zachodniej

	Pierwsze 16 tyg. r.1951	Pierwsze 16 tyg. r.1952	Zmiana w %
/ w mln. ton /			
Wielka Brytania	71,12	71,77	+ 0,92
Zachodnie Niemcy	36,84	37,74	+ 2,45
Francja	17,29	18,31	+ 5,92
Saara	5,23	4,93	- 5,68
Belgia	9,07	9,73	+ 7,32
Holandia	3,92	3,90	- 0,43

Dla porównania należy podać, że opracowany przez Komisję ministrów plan wydobycia na rok 1952 przewiduje wydobycie 473,6 mln. ton w porównaniu z 458,1 mln. ton w r.1951, czyli wzrost wynieść by miał 3,38%. Wielka Brytania powinna podnieść swoje wydobycie o 1,32% na 229,4 mln. ton /1951: 226,42 mln. ton/; zachodnie Niemcy o 5,95% na 126 mln. ton /118,53 mln. ton/; Francja o 5,32% na 57,4 mln. ton /54,4 mln. ton/; Saara o 4,55% na 17 mln. ton / 16,26 mln. ton/; Belgia o 4,48% na 31 mln. ton /29,67 mln. ton/ i Holandia o 3,06% na 12,8 mln. ton /12,42 mln. ton/.

"Z wyżej podanego zestawienia wynika, że poszczególne kraje przyczyniły się nie tylko do wzrostu ogólnego wydobycia w ciągu pierwszych 16 tygodni b.r. ale również do wykonania planu wydobycia, ustalonego przez komisję ministrów. W Belgii

i Francji wzrost wydobycia był szczególnie duży i przewyższył procentowo stopień przyrostu przewidziany dla całego roku. Natomiast ani Wielka Brytania ani Niemcy zachodnie nie osiągnęły jeszcze przewidywanego dla nich wzrostu wydobycia. W Wielkiej Brytanii nowozwerbowani do kopalń młodzi robotnicy muszą być jeszcze wyszkoleni i nie mogą od razu pracować na dole. Należy się jednak liczyć w najbliższych miesiącach z większym wzrostem wydobycia".

" W Niemczech zachodnich i w Holandii wydobycia w pierwszych 16 tygodniach roku 1951 było szczególnie duże, w jednym wypadku wskutek dodatkowej pracy w niedziele, a w drugim wskutek dodatkowych szych sobotnich - tak, że porównanie nie daje właściwego obrazu". Mimo jednak zahamowań w wydobywaniu, które dały się zauważyć w niektórych krajach, komisja uważa, że przewidziany na bieżący rok wzrost wydobycia może być osiągnięty.

" Program wydobycia komisji przewiduje, że w r. 1953 wydobycie w Europie zachodniej powinno być podniesione do takiego poziomu żeby import ze Stanów Zjednoczonych stał się zbyteczny. W związku z tym muszą być dokonane olbrzymie inwestycje, które mają być przedmiotem obrad specjalnie wyłonionej podkomisji, szczególnie o ile dotyczą krajów, które nie mają na ich przeprowadzenie własnych środków finansowych".

Oceniając sytuację na zachodnio-europejskim rynku węglowym należy wziąć pod uwagę jeszcze jeden czynnik, którym nie interesowała się komisja ministrów powołana do rozpatrzenia kwestii podniesienia wydobycia, a mianowicie, że przewidywane zapotrzebowania węglowe na bieżący rok jest znacznie przeszacowane. Import węgla ze Stanów Zjednoczonych wyniósł w r. 1951 27,5 mln. ton a w I kwartale 1952 r. osiągnął nawet 8,5 mln. ton, ponieważ dotyczył jeszcze umów zawartych na rok 1951. Od tego czasu jednak europejskie zamówienia na węgiel amerykański zmniejszyły się tak silnie, że import od kwietnia 1952 będzie wynosił tylko ułamek ilości sprowadzonych w I kwartale.

" Zmniejszenie importu węgla amerykańskiego tylko do pewnego stopnia tłumaczy się podniesieniem wydobycia w Zachodniej Europie - pisze Neue Zürcher Zeitung. Głównym powodem jest wygórowana ocena zapotrzebowania, która doprowadziła na przełomie roku do panikarskich wprost zamówień. Dalej łagodna zima spowodowała, że zużycie węgla na opał domowy było mniejsze niż przewidywano."

S t a n y Z j e d n o c z o n e

Amerykański dwutygodnik węglowy " The Black Diamond" informuje, że z końcem grudnia 1949 r. zapasy węgla przemysłu w Stanach Zjednoczonych wynosiły około 37 mln. ton w maju 1950 r. obniżyły się do około 32 mln. ton. Potem nastąpiła agresja na Korei i zapasy węgla zakładów przemysłowych szybko zaczęły wzrastać, tak że w listopadzie 1951 r. osiągnęły już stan 75,9 mln. ton, t.j. mniej więcej dwukrotnie większy aniżeli z końcem 1949 r.

Wyżej wymienione pismo wyraża pogląd, że wobec prawdopodobnego zakończenia działań wojennych w Korei w niedalekiej przyszłości, przemysł węglowy winien się poważnie zastanowić, jakie skutki pociągnie ono za sobą w dziedzinie składowania węgla przez zakłady przemysłowe konsumujące węgiel. Nasuwa się pytanie, czy konsumenci węgla przemysłowego zechcą utrzymywać swe zapasy węgla na poziomie odpowiadającym 7,5 tygodniowej konsumpcji, czy też obniżą je do poziomu odpowiadającego 40-dniowemu spożyciu?

W dalszym ciągu to samo pismo wyraża opinię, że choć spożycie węgla przemysłowego w ciągu pozostałych miesięcy 1952 r. w Stanach Zjednoczonych będzie nadal pozostawało na wysokim poziomie, to jednak ewentualny wzrost nastrojów pokojowych na świecie może skłonić przemysłowców do częściowego spożywania zapasów węgla i redukcji nowych zakupów węgla w kopalniach. Jeśli to nastąpi, to nasuwa się pytanie, czy właściciele kopalń będą zarzucać rynek nadmiernymi ilościami węgla, nie znajdującymi odbiorców, a więc powodując obniżenie ceny - czy też raczej zdecydują się ograniczyć wydobycie i tą drogą utrzymywać równowagę na rynku? Pismo wypowiada się za tą drugą ewentualnością.

To samo pismo w innym artykule informuje, że na konkurencyjność węgla w stosunku do innych rodzajów paliwa wpłynie ujemnie wprowadzona ostatnio nowa podwyżka taryf kolejowych w USA, która spowoduje podrożenie frachtu węglowego przeciętnie o 12%, względnie maksymalnie o 44 centy na tonie /metrycznej/. W ciągu ostatnich 6 lat kolejowe frachty węglowe podniosły się w USA przeciętnie o 45-50%; i tak przeciętny fracht kolejowy z kopalń do portów wzrósł w tym czasie z około \$ 2.60 do \$ 4.- na tonie.

Wydobycie węgla w Stanach Zjednoczonych w r. 1952 może wynieść 500 mln. ton lecz również i 450 mln. ton w porównaniu do 535 mln. ton w r. 1951 - oświadczył M.G. Love w sprawozdaniu kwartalnym wielkiego towarzystwa węglowego, którego jest dyrektorem. Różnica między tymi liczbami wyraża nam do pewnego stopnia natężenie walki konkurencyjnej, jaka może nastąpić między poszczególnymi przedsiębiorstwami węglowymi w USA, jeśli nie dojdzie do zrównoważenia rynku, za którym się opowiada wyżej przytoczone amerykańskie czasopismo węglowe.

Eksport morski węgla amerykańskiego w I kwartale 1952 r. wyniósł 10 mln. ton /metrycznych/ w porównaniu z 5 mln. ton wyeksportowanymi w I kwartale 1951 r. /gdy eksport do Europy dopiero przybierał na sile/. Z tej liczby eksport do krajów europejskich wyniósł 8,4 mln. ton /w porównaniu z 4 mln. ton w I kwartale ub.r./, które skierowano do następujących krajów:

	1952 <u>styczeń-marzec</u>	1951 <u>styczeń-marzec</u>
Niemcy zach.	2.127.037	323.319
Francja	1.805.766	622.135
Włochy	1.097.010	710.807

Holandia	938.511	509.677
Dania	647.030	6.149
Austria	428.004	---
Belgia	307.891	252.404
Szwecja	302.215	132.016
Wielka Brytania	207.228	898.144
Irlandia	123.160	76.468
Norwegia	119.812	204.736
Szwajcaria	109.630	124.717
Finlandia	97.518	23.516
Hiszpania	48.373	---
Gibraltar	41.156	70.385
Portugalia	19.064	51.913
Jugosławia	17.115	431
Triest	9.782	---

r a z e m: 8.446.302

4.006.817

Nawet biorąc pod uwagę znaczny spadek dostaw węgla w II kwartale, nie ulega najmniejszej wątpliwości, że import węgla amerykańskiego do krajów europejskich w r.1952 będzie jeszcze bardzo duży.

Od początku maja wzrasta nieustannie ilość statków czarterowanych pod transport węgla amerykańskiego do Europy, w wyniku czego stawki frachtowe z Hampton Roads do Rotterdamu i Antwerpii wzrosły do około 9 \$ w drugiej połowie maja - w porównaniu z najniższymi notowaniami w marcu i kwietniu dochodzącymi do 6\$.

W i e l k a B r y t a n i a

Zdaniem amerykańskiego tygodnika węglowego "Saward's Journal" - brytyjski zarząd państwowy górnictwa węglowego zwleka od dłuższego czasu z ogłoszeniem cennika eksportowego, starając się utrzymać go możliwie najdłużej w tajemnicy. Według wiadomości o cenach można otrzymać z deklaracji celnych, w których każdy załadowca musi podać wartość ładunku. National Coal Board prowadzi politykę zróżnicowanych cen w zależności od klasy węgla i konkurencji na różnych rynkach. Na ceny węgla wpływają również w pewnej mierze umowy handlowe, na podstawie których Wielka Brytania otrzymuje dostawy żywności, surowców i.t.p. obecnie np. Kanada płaci przeciętnie za tonę węgla brytyjskiego 16,80, Argentyna około 14, Dania tylko 11,20, ale znaczna część dostarczanego jej węgla jest gorszego gatunku np. drobny węgiel albo szlam z płuczki, co wywołało niezadowolenie odbiorców duńskich, którzy skarżą się że jakość otrzymanego z Wielkiej Brytanii węgla uległa pogorszeniu. Włochy płacą przeciętnie około 14 za tonę, Francja 13,16 a Irlandia 14\$.

Nawiązując do informacji "Saward's Journal" można dodać, że prasa brytyjska podaje od dłuższego czasu jedynie cennik eksportowy węgla walijskiego i to zawierający znaczną roz-

piętość w cenach tych samych sortymentów, a mianowicie:

węgiel gruby płomienny	od \$ 14	do 17.50
" drobny płukany	od \$ 12.60	do 14
orzechy płukane	od \$ 16.10	do 17.85
kostka płukana	od \$ 15.40	do 16.80
miał płukany	od \$ 12.60	do 13.65
brykiety	od \$ 14.70	do 16.10
koks odlewniczy	\$ 21	
koks wielkopiecowy	\$ 19.60	
bunkier dla statków dalekomorskich	od \$ 16.80	do 17.50

Zgodnie ze stwierdzeniem amerykańskiego czasopisma - prasa brytyjska nie ogłasza od dłuższego czasu cenników eksportowych pozostałych zagłębi brytyjskich.

N i e m c y z a c h o d n i e

Wydobycie węgla w kwietniu wyniosło 9.710.000 ton w więc obniżyło się w porównaniu z marcem kiedy wyniosło 10.759.000 ton. Przeciętne wydobycie dzienne obniżyło się również w tymże czasie a mianowicie z 413.800. na 404.800 ton. Eksport węgla i koksu w kwietniu wyniósł 1.936.000 ton.

Oczekuje się ustalenia przez Radę Międzynarodowego Urzędu dla Ruhry kontyngentu eksportowego węgla i koksu na III kwartał b.r. Wedle informacji " L'Usine Nouvelle " - ze względu na zmniejszenie wydobycia w czasie specjalnych dniówek niedzielnych i świątecznych w okresie między 5 kwietnia a 5 maja, zachodnio-niemieckie czynniki węglowe oczekują niewielkiej obniżki kontyngentu eksportowego na III kwartał a mianowicie do 6.050.000 względnie 6.100.000 ton wobec 6.140.000 wyznaczonych swego czasu na II kwartał.

" Parlament " zachodnio-niemiecki zatwierdził podwyżkę ceny wewnętrznej węgla o 10 marek na tonie. Zarówno węgiel przeznaczony na opał domowy jak i bunkier - został wyłączony z podwyżki. Podwyżka będzie obowiązywała wstecz od 1 maja jednakowoż nie zostanie wprowadzona dla kolei przed 1 czerwca. Zatwierdzone również w zasadzie podwyżkę taryf kolejowych, które mają wejść w życie 1 czerwca. Przeciętna cena krajowa węgla została w ten sposób podniesiona do 54 DM za tonę i ceny zróżnicowane zostaną zniesione. Cena węgla eksportowego pozostanie bez zmian. Dla kopalń podwyżka ceny stanowić będzie przeciętnie 8.17 DM na tonę węgla sprzedawanego na rynku wewnętrznym, lecz biorąc pod uwagę zniesienie specjalnej ceny stosowanej dotychczas przy sprzedaży węgla wydobytego ponad oznaczoną normę, zwyżka netto w ostatecznym efekcie wyrazi się wzrostem utargu krajowego o 5.40 DM na tonie.

Interesującą jest motywacja podwyżki cen węgla ogłoszona przez władze zachodnio-niemieckie /podajemy ją za "Handelsblattem"/, brzmi ona jak następuje:

1. Dotychczasowe ceny węgla nie pozwalają pokryć w całości

kosztów wydobycia, to też kopalnie nie mogą pokrywać kosztów inwestycji, niezbędnych nie tylko dla utrzymania ale dla zwiększenia wydobycia.

2. Wskutek niewłaściwego poziomu dotychczasowych cen, węgiel nie jest wykorzystany w sposób najbardziej ekonomiczny.
3. Dla tych samych przyczyn zachodnio-niemieckie górnictwo węglowe nie mogło do chwili obecnej zwiększyć wydobycia w stopniu umożliwiającym obejście się bez importu węgla amerykańskiego, co by pozwoliło zaoszczędzić dewizy zagraniczne.
4. Jeśli górnictwo węglowe pragnie uzyskać kapitały dla dokonania niezbędnych inwestycji, winno zapewnić w tym wypadku odpowiednią rentowność zainwestowanego kapitału i im odsetki i amortyzację kapitału. Dotychczasowa niedostateczna dochodowość kapitałów zainwestowanych w górnictwie węglowym zniechęca posiadaczy kapitałów, zwłaszcza zagranicznych, do inwestowania ich w zachodnio-niemieckich kopalniach węgla.
5. "Ministerstwo" gospodarki jest zdania, że należy górnictwu węglowemu przywrócić zdrowe podstawy finansowe. Można tego dokonać jedynie jeśli "rząd" wykorzysta swą władzę i umożliwi przemysłowi węglowemu uzyskiwać ceny, równoznaczne cenom wyznaczonym przez popyt i podaż.

F r a n c j a

W połowie maja rząd francuski zarządził obniżkę wewnętrznych cen węgla przeciętnie o 200 fr. na tonie franco kopalnia co odpowiada mniej więcej 4% dotychczasowej ceny. Niemniej nowe ceny będą jeszcze wyższe od cen z przed 6 miesięcy, kiedy podwyższono je o około 10%. Obniżka cen przeciwstawiła się energicznie - jak informuje prasa - minister przemysłu i handlu Louvel, obawiając się, że zmniejszenie wpływów kopalń utrudni i opóźni inwestycje kopalniane. Obniżkę przeprowadził premier Pinay, uważając ją za wskazaną z punktu widzenia ogólnego gospodarstwa, aby zahamować ogólny wzrost cen mający miejsce nieustannie we Francji zwłaszcza od chwili rozpoczęcia zbrojeń. Zmniejszenie utargu kopalń rząd zamierza wyrównać kredytami krótkoterminowymi lub długoterminową pożyczką.

Organ francuskiego kupiectwa węglowego, "Journal des Charbonnages" bardzo krytycznie ocenia zarówno obniżkę cen a zwłaszcza jej chaotyczne wprowadzenie w życie. W ciągu miesiąca poprzedzającego ją, poszczególni ministrowie zaprzeczali pogłoskom o obniżce, niemniej dobrze poinformowana prasa zapowiadała ją, w wyniku czego odbiorcy węgla zwlekali z zakupami. Za to "zapłacić trzeba będzie grubo w jesieni - stwierdza w/w periodyk -, jeśli ludności zabraknie węgla", którego nie otrzymała w lecie. Pismo podkreśla, że ponieważ obniżka o 4% dotyczy cen franco kopalnia, przeto faktyczna cena płacona przez konsumenta ulegnie znacznie mniejszej obniżce, np. cena detaliczna lepszych gatunków węgla opałowego w Paryżu ulegnie obniżce zaledwie o 1% lub 1 i 1/2%. Pismo zwraca uwagę, że rabaty letnie mające na celu zachęcać konsumentów węgla opałowego do odbioru węgla w lecie, powinny być wprowadzone i obowiązy-

- 26 -
wać najpóźniej od 1 kwietnia. Tymczasem w r.b.z powodu różnicy zdań w łonie rządu, zmiana cen została ogłoszona dopiero w połowie maja, w wyniku czego stracono 2 miesiące dla tworzenia zapasów na zimę. " Rząd postąpił wbrew zdrowemu rozsądkowi i logice i skutki tego dla rynku opałowego Francji będą bardzo ujemne. Odbiorcom nie dostarczono około 2 mln. ton węgla. Zaległości tej nie da się nadrobić. Zima zapowiada się niedobrze".

A u s t r i a

" Internationale Wirtschaft" informuje, że w ramach rozmów francusko-austriackiej komisji mieszanej w Paryżu rozpatrywano również sprawę dostaw węgla z Francji do Austrii. Pierwotnie przewidziana na drugi kwartał 1952 r. ilość 15.000 ton węgla z Zagłębia Saary będzie podniesiona dodatkowo o 27.000 ton, tak, że ogólnie przewidziana jest na drugi kwartał dostawa 42.000 ton węgla z Zagłębia Saary.

W uzupełnieniu powyższych wiadomości " Internationale Wirtschaft" donosi, że zaopatrzenie Austrii w węgiel jest obecnie zadawalające. Dostawy polskiego węgla nadchodzą zupełnie bez zarzutu; mniej więcej w lipcu b.r. rozpoczną się znowu rokowania z Polską, jako, że pod koniec sierpnia b.r. kończy się obecna umowa węglowa. Również dalsze dostawy z Francji przybierają coraz realniejsze formy. Ogólnie uważa się, że w następnych kwartałach będzie znowu do dyspozycji z tego źródła około 30.000 do 40.000 ton paliwa.

Dostawy z USA służą wyłącznie już tylko do pokrycia zapotrzebowania VOEST'u z uwzględnieniem specjalnego sortymentu węgla koksującego, którego w Europie nie ma pod dostatkiem.

Co do dostaw węgla niemieckiego, kontyngenty są zabezpieczone aż do wygaśnięcia niedawno zawartego kontraktu węglowego.

" Der Kohlenmarkt" uzupełnia tę informację dodając, że ze względu na konieczność dalszego pokrywania brakującego węgla dostawami z USA, amerykańskie biuro ERP wydało na drugi kwartał r. 1952 upoważnienie wydatkowania 1,6 mln. dolarów na zakup 150.000 ton węgla kamiennego. Dostawy tego węgla, mogące oczywiście nastąpić dopiero w ciągu trzeciego kwartału i będą przeznaczone głównie dla VOEST'u.

W ł o c h y

" Neue Zurcher Zeitung" informuje, o szybko postępującym wzroście zużycia metanu we Włoszech. Narazie jeszcze zużycie metanu nie dotrzymuje kroku możliwościom produkcyjnym, ponieważ sieć rurociągów wymaga rozbudowy. Obecnie istnieje 120 otworów wiertniczych, z których każdy przeciętnie dostarcza 100.000 m. kubicznych gazu dziennie czyli ogółem otrzymać można 10 mln. m. kubicznych dziennie podczas gdy zasoby nadające się do eksploatacji ocenione są w tej chwili na 60 miliardów metrów kubicznych. Zdolność transportowa obecnie istnieje

cej sieci rurociąkowej pozwala na zużytkowanie 4.5 mln.m.kub. dziennie. W roku 1953 sieć rurociągów ma być znacznie rozbudowana tak, że zużycie będzie odpowiadało wydobyciu 10 mln.metr. kubicznych dziennie. Odpowiadać to będzie zużyciu 15.000 ton dziennie, albo 5,5 mln.ton rocznie węgla, podczas gdy obecnie rocznie zużycie węgla wynosi nieco ponad 10 milionów ton. Rozbudowie sieci rurociągów przypisuje się wielkie znaczenie; obecnie w użyciu jest 1268 km; 2061 znajduje się w budowie a budowa 1450 km jest w projekcie, tak, że ogółem sieć rurociągów wynosić będzie 4.779 km. Włochy znajdują się za Stanami Zjednoczonymi i Kanadą na trzecim miejscu jako producent gazu naturalnego. Ma on dla nich oczywiście jako krajowe źródło energii wielkie znaczenie, jednocześnie jednak użytkowanie jego wymaga wielkich nakładów inwestycyjnych, co stanowi poważny wysiłek dla kraju tak ubogiego w kapitały. Obecnie przeszło już na zużycie metanu jako jedynego źródła energii ponad tysiąc przedsiębiorstw a do końca roku liczba ta ma się podwoić. Obecna cena sprzedaży metanu pozwala odbiorcom przemysłowym na osiągnięcie 30-50% oszczędności w porównaniu do innych źródeł energii.

" Journal des Charbonnages" przewiduje, że istnieje możliwość, iż w roku 1957 Włochy będą otrzymywały z gazu ziemnego tyle energii co obecnie z węgla.

A r g e n t y n a

" Daily Freight Register" informuje, że import węgla i koksu do Argentyny wyniósł w I kwartale 1952 r. 667.112 ton, wykazując w porównaniu z analogicznym okresem ub.roku /398.854 tony/ wzrost w wysokości 268.258 ton. Około 65% argentyńskiego importu węgla w r.b. stanowił węgiel amerykański /455.046 ton/. W r.ub. dostawy węgla amerykańskiego wyniosły 147.175 ton.

"Wielka Brytania dostarczając w I kwartale b.r.199.387 ton węgla wobec 88.180 ton przed rokiem, znacznie zwiększyła swe dostawy do Argentyny. Nastąpił jednak spadek dostaw z innych krajów. Holandia dostarczyła w r.b.5.000 ton koksu, podczas gdy w odpowiednim okresie ub.r.dostarczyła 25.045 ton.

" Import węgla i koksu w marcu 1952 r. wyniósł 206.757 ton metrycznych wykazując w porównaniu z miesiącem poprzednim znaczną zmianę /204.809 ton/. W porównaniu jednak z marcem 1951 roku /139.000 ton/ tegoroczny import poważnie wzrósł. Dostawy węgla ze Stanów Zjednoczonych zmniejszyły się z 157.419 ton w lutym b.r. do 114.630 ton w marcu / w tym 1.996 ton koksu/. Wielka Brytania natomiast zwiększyła dostawy o ponad 100%, a mianowicie z 43.680 ton do 91.277 ton w marcu b.r. Poza tym jedynie Holandia dostarczyła w marcu b.r. 850 ton koksu.

" Import węgla i koksu do Argentyny przedstawiał się w I kwartale 1952 r. następująco: / dla porównania podano analogiczne liczby z 1951 roku/:

w tonach metrycznych

	m a r z e c		I k w a r t a ł	
	1952	1951	1952	1951
Stany Zjedn.	114.630	73.000	455.046	147.175
W. Brytania	91.277	36.000	199.387	88.180
Holandia	850	12.700	5.000	25.045
Peru	-	4.300	4.969	4.300
Płd. Afryka	-	3.600	2.710	34.718
Francja	-	-	-	47.354
Polska	-	9.400	-	29.482
Chile	-	-	-	21.600
r a z e m	206.757	139.000	667.112	398.854

W poszczególnych miesiącach b.r. importowano następujące ilości paliwa:

styczeń	255.546
luty	204.809
marzec	<u>206.757</u>
I kwartał	667.112
	=====

Obniżka cen węgla bunkrowego

Ceny węgla bunkrowego w Holandii i Belgii uległy obniżce. Mianowicie cenę węgla bunkrowego w portach holenderskich z dniem 5 maja obniżono z sh. 150 do sh. 140 z.zn. \$ 19.60 za tonę.

Cenę węgla bunkrowego w Zeebrugge w tym samym czasie obniżono z sh. 159/6 do sh. 149/6 t.zn. \$ 20,93 za tonę.

Prawdopodobna podwyżka cen olejów opałowych

Organ kapitalistycznych koncernów naftowych "Petroleum Press Service" kontynuuje prowadzoną od kilku miesięcy kampanię domagającą się podwyżki cen olejów opałowych. W majowym numerze tego miesięcznika w dłuższym artykule wstępnym rozwinięto następującą argumentację: Ceny olejów opałowych fob US Gulf są od lat bazą na podstawie której kształtują się ceny olejów opałowych w całym świecie kapitalistycznym. Ceny te są od lat zaniżone w porównaniu do innych produktów rafineryjnych /benzyny, oleje pędne/ ze względu na specyficzną sytuację amerykańskiego rynku opałowego mianowicie stosunkowo niskie ceny węgla /wynoszące franco wagon kopalnia przeciętnie dwukrotnie mniej w USA aniżeli w krajach europejskich/, z którymi oleje opałowe muszą w USA specjalnie ostro konkurować. To zniżenie cen olejów opałowych w USA nie daje się specjalnie we znaki amerykańskim rafineriom, ponieważ produkują one - wobec nadmiaru węgla w USA - tylko minimalny odsetek olejów opałowych. Natomiast ta niska cena olejów

opałowych boleśnie daje się odczuwać rafineriom poza Ameryką, które wobec deficytu węgla poza USA i rosnącego w związku z tym popytu na oleje, są zmuszone - zwłaszcza od chwili unieruchomienia rafinerii w Abadanie /Persja/ - zwiększać odsetek wypadu znacznie mniej rentownych olejów opałowych. Aby skłonić te pozaamerykańskie rafinerie do zwiększenia wypadu olejów opałowych - niezbędnym jest podniesienie ich ceny bazowanej dotychczas na zaniżonych cenach amerykańskich. W przeciwnym wypadku "nie da się zażegnać wzrostu deficytu olejów opałowych na świecie".

Wzrost produkcji angielskich rafinerii ropy

W ubiegłym roku znacznie wzrosła produkcja w angielskich rafineriach nafty. Produkcja wszelkich produktów naftowych wzrosła o 75% - z 9.283.752 ton w 1950 r. do 16.430.025 ton w 1951 r. W latach bezpośrednio przed i po wojnie poziom produkcji osiągnął zaledwie około 2,5 mln. ton. Wzrost odzwierciadla poczynione postępy w realizowaniu programu powojennego, mającego na celu doprowadzenie zdolności przetwórczej rafinerii angielskich do 24 mln ton w tym roku. Konsumcja produktów naftowych w Anglii w 1951 r. wzrosła o przeszło 10%, osiągając 16.887.908 ton wobec 15.276.771 ton w roku 1950. W roku 1938 konsumpcja wynosiła 8.990.686 ton.

Produkcja i eksport rud antymonu w Marokku

Produkcja rud antymonu w Marokku w 1951 r. wyniosła 1.742 ton metr. o zawartości metali 957 ton. Eksport w omawianym okresie wyniósł 1.860 ton w porównaniu do 1.116 ton w roku 1950. Najpoważniejszymi odbiorcami były: Francja, Anglia i Włochy.

Obroty rudą chromu w Stanach Zjednoczonych w 1951 r.

Poniższe zestawienie podaje szczegółowe dane produkcji, importu i podaży rudy chromu w ostatnich latach w Stanach Zjednoczonych: w sh. tonach:

	<u>Produkcja</u>	<u>Import</u>	<u>Podaż</u>
1948	3.619	1.542.125	1.545.744
1949	433	1.203.852	1.204.285
1950	404	1.303.713	1.304.117
1951	6.897	1.435.069	1.441.966

Import według krajów pochodzenia przedstawiał się następująco w 1951 roku:

	<u>ruda</u>	<u>zawartość czystego chromu</u>
Bryt. Afryka Zach.	8.400	3.808
Kuba	87.091	31.295
Nowa Kaledonia	68.406	33.812

	ruda	zawartość czystego chromu
Indie	6.211	2.988
Filipiny	318.861	107.863
Połudn. Rodezja	234.810	109.282
Turecja	336.045	159.039
Unia Płd. Afryk.	350.402	155.378
Jugosławia	24.843	10.275
ogółem:	1.435.069	613.740

Zapasy u konsumentów na koniec roku 1951 wyniosły 630.226 ton i przypadały na przemysł metalurgiczny - 545.580 t. a na chemiczny 84.646 t.

Import rud metali stopowych do Szwecji

	1950 r. / w tysiącach ton/	1951 r.
ruda manganowa	28,8	50,7
" wolframowa	1,6	1,0
" molibdenowa	1,0	0,8
" chromowa	55,2	41,5

Wydobycie rudy cynkowej w niektórych krajach kapitalistycznych

	1950 r. ^{1/} / w tys. ton zawartości metalu/	1951 r.
Stany Zjednoczone	565,5	616,1
Kanada	284,2	297,9
Australia	169,0	204,4
Meksyk	182,4	178,7
Włochy	70,9	85,4
Niemcy zachodnie	69,3	72,9
Hiszpania	63,4	69,0
Japonia ^{2/}	52,0	63,9
Szwecja	36,7	34,8
Rodezja	23,1	23,0
Afryka Północna ^{3/}	21,5	31,2
Boliwia	19,6	28,5
Argentyna	12,7	15,5
Połudn. zach. Afryka	8,4	12,0

1/ dane sprawdzone

2/ eksport

3/ Algier, Tunis, Marokko

Produkcja cementu w krajach kapita-
listycznych

	1939 r.	1942 r.	1950 r.	1951 r.
	/ w tysiącach ton/			
Egipt	376	890	1.021	1.130 ^{x/}
Algier	90	130	324	440 ^{x/}
Argentyna	1.240	1.450	1.570	1.550
Australia	865	1.048	1.180	1.236
Belgia	2.920	2.929	3.550	4.390 ^{x/}
Brazylia	618	1.280	1.386	1.370 ^{x/}
Chile	364	495	513	663 ^{x/}
Kuba	110	312	317	352 ^{x/}
Dania	640	835	874	990
Niemcy zachodnie	-	8.470	10.900	12.230 ^{x/}
Ekwador	14	52	58	75 ^{x/}
Finlandia	500	656	743	830
Francja	120	6.670	7.420	8.350
Wielka Brytania	7.850	9.360	9.920	10.400
Gwatemala	10	36	42	57
Hongkong	-	59	68	72
Indie	1.430	2.140	2.650	3.250
Indochiny	266	154	144	212 ^{x/}
Izrael	98	241	380	434 ^{x/}
Włochy ^{xx/}	4.610	4.030	5.000	5.580
Japonia	5.930	3.280	4.460	6.550
Kanada	875	2.535	2.655	2.680
Kolumbia	142	475	580	650
Liban	170	253	263	310
Marokko/franc./	166	266	322	373 ^{x/}
Meksyk	373	1.180	1.520	1.613 ^{x/}
Nowa Zelandia	204	254	252	230
Holandia	456	465	594	702
Norwegia	332	593	582	720
Austria	-	1.100	1.290	1.475
Filipiny	167	210	290	290
Portugalia	268	519	572	640
Zagłębie Saary	230	206	208	240
Szwecja	994	1.700	1.940	2.100
Hiszpania	-	1.860	2.100	2.330
Afryka Południowa	880	1.363	1.845	1.950 ^{x/}
Syria	65	58	68	34 ^{x/}
Thailand	92	127	166	228 ^{x/}
Tunis	70	168	169	191 ^{x/}
Turcja	287	374	396	400
Stany Zjednoczone	17.950	35.400	38.000	41.200
Wenezuela	40	30	50	61

U w a g i:

x/ dane tymczasowe

xx/ od 1948 r. około 90% produkcji

Zakaz importu cementu do Wielkiej Brytanii

Wobec tego, że zapotrzebowanie cementu na cele zbrojenia-
we zostało w znacznej części pokryte, rząd brytyjski wstrzy-
mał import cementu. Zakaz ten zdecydowano się wydać ze wzglę-
du na to, że import z Europy Zachodniej regulowany jest obecnie
prawie całkowicie w złotych i dolarach.

Eksport wyrobów ceramicznych z Niemiec zachodnich do Turcji

W 1952 r. przewidziane są następujące dostawy wyrobów
ceramicznych z Niemiec zachodnich do Turcji:

gliniane tygle laboratoryjne	5.000	dolarów
ceramika budowlana	50.000	"
wanny, umywalnie i inne przedmioty	50.000	"
naczynia stołowe z porcelany i fajansu z wyjątkiem filiżanek do kawy	200.000	"
izolatory porcelanowe i fajan- sowe, części do maszyn z porcelany i fajansu	65.000	"

Na uwagę zasługuje fakt, że Turcja jest obecnie importerem
poważnych ilości porcelany elektrotechnicznej.

Zakaz importu wyrobów ceramicznych do Wielkiej Brytanii

W związku z ograniczeniem importu do Wielkiej Brytanii
o £ 100 mln. w r. 1952, rząd brytyjski wprowadził w połowie
marca aż do odwołania, zakaz importu fajansów, wyrobów glinia-
nych, płyt glazurowanych i nieglazurowanych, cegieł i dachó-
wek.

Spadek zbytu porcelany w Szwecji

Popyt na porcelanę, zwłaszcza serwisy i porcelanę deko-
racyjną, znacznie się zmniejszył. Przypuszczalną przyczyną
tego zmniejszonego zapotrzebowania jest wyczekujące stonowi-
sko importerów szwedzkich, którzy dysponują wielkimi zapasami
porcelany na składach i wstrzymują się od zamówień, licząc na
obniżkę cen. Ważnym jest fakt wzmożenia się konkurencji japoń-
skiej i zachodnio-niemieckiej na szwedzkim rynku porcelany.
Ostatnio, celem opanowania rynku szwedzkiego, zachodnio-niemiec-
cy eksporterzy zmienili warunki dostawy jak następuje: termin
30-dniowy z 2% dyskonta, przy przeterminowaniu płatności do-
licza się do rachunku 5% za zwłokę.

Chemikalia

Meldunki z londyńskiego rynku chemikalii

Według doniesień Reutera z dnia 21 maja na londyńskim rynku chemikalii w trzecim tygodniu maja nie zanotowano poważnych transakcji tak ze strony nabywców krajowych jak i zagranicznych. Obniżenie cen ołowiu i antymonu w ostatnich dniach kwietnia i w maju spowodowało równoległy spadek cen związków chemicznych tych metali. Nowa cena bieli ołowianej /Dry English/ wynosi obecnie £ 178 za tonę, mini ołowianej £.169 za tonę, pomarańczowego tlenku ołowiu £.181 za tonę i gleyty ołowianej £.169 za tonę.

Obniżka cen tych artykułów nie spowodowała jednak zwiększenia obrotów i należy przypuszczać, że rynek krajowy jest w tym wypadku dosyć silnie nasycony. Zlecenia ze strony przemysłu gumowego oraz oznaki poprawy zaopatrzenia ze strony przemysłu skórzanego i produkcji artykułów plastycznych przyczyniły się w trzecim tygodniu maja do utrzymania obrotów w niektórych działach na poziomie dotychczasowym.

W związku z sezonowym nasileniem zapotrzebowania, najbardziej ożywionym działem rynku chemikalii w ostatnich tygodniach jest dział środków owadobójczych. W dziedzinie farmaceutyków dostawy strychniny i soli strychninowych były szeregowe, a tendencje kształtowały się mocniej. Świeży napływ transakcji w dziedzinie artykułów powęglowych był mniejszy w trzecim tygodniu maja niż w tygodniach poprzednich natomiast podaż ich była raczej większa. W okresie tym notowano również obniżenie się cen kwasu garbnikowego.

Produkcja, konsumpcja i zapasy kwasu siarkowego w Anglii w I-szym kwartale 1952 r.

Według ostatnich obliczeń opublikowanych w raporcie National Sulphuric Acid Association Ltd produkcja kwasu siarkowego w Anglii wyniosła w I kwartale b.r. 417.807 ton /100% H_2SO_4 /w porównaniu z 391,1 tys. ton w I kwartale 1951 r. i 449.100 ton w pierwszych trzech miesiącach 1950 r. Konsumpcja w I kwartale b.r. wyniosła 438.819 ton kwasu siarkowego włączając w to 19.585 ton kwasu importowanego. W roku poprzednim konsumpcja kwasu w tym samym okresie wynosiła 404 tys. ton, a w 1950 r. - 461 tys. ton.

W I kwartale b.r. zapasy kwasu siarkowego w Anglii podniosły się o 3.714 ton do poziomu 79.486 ton. Z powyższych danych

wynika, że stopniowa poprawa w zaopatrzeniu przemysłu brytyjskiego w kwas siarkowy jaka miała miejsce w drugiej połowie ub.r. utrzymała się również i w pierwszych trzech miesiącach b.r. kiedy podaż krajowego kwasu siarkowego - nie licząc zapasów u konsumentów - wzrosła o 16.600 ton.

Pomimo tego stanu rzeczy brak surowców do produkcji kwasu - główne siarki - powodował, że wyzyskanie zdolności produkcyjnej zakładów wytwarzających kwas siarkowy wynosiła jedynie 81,4%, a więc nie wiele więcej niż w kwartale poprzednim, a produkcja kształtowała się na poziomie o 7% niższym niż w pierwszym kwartale 1951 r.

Jeśli chodzi o stan zapasów surowców do produkcji kwasu siarkowego w Anglii to w odniesieniu do siarki wzrosły one w I kwartale b.r. o 6.700 ton, do poziomu 59.836 ton, zapasy pirytów wzrosły w tym czasie o 21.200 ton do stanu 132.406 ton, a koncentratów cynku o 6.700 ton do poziomu 59.836 ton.

Nowe poszukiwania złóż siarki we Włoszech

Zgodnie z informacjami podanymi w połowie maja przez "The Chemical Age" brytyjskie i amerykańskie firmy uzyskały koncesje od rządu włoskiego na przeprowadzenie próbnych wierceń na Sycylii i w Kalabrii w poszukiwaniu nowych złóż siarki. Z pierwszych wyników tych wierceń należy sądzić, że na głębokości około 1.000 stóp znajdują się pokłady siarki o nie stwierdzonej jeszcze dokładnie czystości. Nie wiadomo zatem czy przy wydobywaniu tej siarki będzie można zastosować metodę Frascha powszechnie stosowaną w USA, która obniża znacznie koszty produkcji.

Udzielenie obcym koncernom koncesji na wydobywanie siarki w okresie kiedy 60 przedsiębiorstw krajowych domaga się od rządu kredytów dla rozbudowy jej produkcji i posiada w rzeczywistości pełne możliwości tej rozbudowy, dowodzi jak silnie gospodarka włoska opanowana jest i podporządkowana Wall Street i City.

W lutym b.r. głódowe zarobki robotników włoskich w kopalniach siarki zmusiły ich do szeregu strajków co spowodowało obniżenie produkcji tego surowca do 1/3 normalnego jej poziomu.

Uchylenie przydziałów barwników tytanowych w Anglii

W początkach maja główny producent barwników tytanowych w Anglii "British Titan Products Company" ogłosił, że począwszy od maja uchylone zostały przydziały na barwniki tytanowe "Kronos" jakie obowiązywały do tej pory w krajowym obrocie tych artykułów. Zamówienia i zapotrzebowanie poszczególnych konsumentów w maju pokryte będą w całości. Jeśli popyt okazałby się jednak większy niż oszacowany przez wyżej wymienioną

firmę " co w tej chwili nie wydaje się prawdopodobne" - jak donosi raport wyżej wymienionej firmy - to system przydziałów zostanie w drugiej połowie b.r. ponownie wprowadzony.

Podniesienie cen superfosfatów w USA

W drugim tygodniu maja amerykański Urząd dla Stabilizacji Cen podniósł o 5% urzędową cenę superfosfatów w związku ze wzrostem kosztów produkcji i dystrybucji - jak stwierdza oficjalnie oświadczenie.

Produkcja niektórych artykułów chemicznych w Austrii

Zgodnie z opublikowanymi ostatnio danymi przez Österreichischen Institutes für Wirtschaftsforschung produkcja sody krystalicznej w Austrii wzrosła w r.ub. o 7,3% wynosząc 17.760 ton. Pierwsze trzy miesiące b.r. przyniosły jednak dosyć znaczny spadek jej produkcji. W okresie tym Austria wyprodukowała jedynie 4.230 ton soli krystalicznej czyli o 25% mniej niż o rok wcześniej kiedy produkcja soli krystalicznej wynosiła 5.285 ton. Silnie obniżyła się również produkcja zapalek. W 1951 roku Austria produkowała miesięcznie 43.452 tys. pudełek podczas gdy w 1950 r. miesięczna produkcja wynosiła 58.720 tys. pudełek czyli o 26% więcej. W styczniu i w lutym b.r. wyprodukowano odpowiednio 31.151 tys. sztuk i 29.977 tys. pudełek w porównaniu do 56.910 tys. i 43.836 tys. pudełek o rok wcześniej.

Znaczny spadek nastąpił również w I kwartale b.r. w odniesieniu do produkcji papy dachowej, kiedy przeciętna produkcja miesięczna wynosiła jedynie 731 tys. m² wobec 1.277 tys. m² przeciętnej miesięcznej za cały rok 1951 i 1.152 tys. m² przeciętnej miesięcznej w I kwartale ub. r.

Kauczuk drewno. papier

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku

Ponieważ IX Konferencja "International Rubber Study Group" w Ottawie nie dała żadnych rezultatów i nie znalazła sposobu na ustabilizowanie rynku kauczuku / o czym piszemy poniżej/ cena kauczuku naturalnego wykazuje nadal tendencję zniżkową. W ciągu drugiej dekady maja cena RSS Nr.1 /natychmiast/ obniżyła się na rynku londyńskim o dalsze 3 d. na lb. kształtując się 20.5.b.r. na poziomie 24 3/4 d za lb.

General Service Administration obniżyło ostatnio cenę kauczuku naturalnego z dostawą w czerwcu na rynku USA z 48,5 ¢ za lb na 38 ¢ za lb. Ponieważ z dniem 30 czerwca zniesiony zostaje monopol rządu na zakup kauczuku naturalnego, wzmiankowana obniżka jest zapewne ostatnim zarządzeniem rządu USA dotyczącym kontroli kauczuku naturalnego w Stanach Zjednoczonych.

Senat amerykański sprolongował tylko o rok ustawę uprawniającą rząd do posiadania i eksploatacji fabryk kauczuku syntetycznego. Jak wiadomo - o czym donosił już WHZ -Nr.17/52 - Izba Reprezentantów zatwierdziła uprzednio projekt przedłużenia wspomnianej ustawy o 2 lata / termin ważności omawianej ustawy upływa 30.6.b.r./.

Jak donoszą z USA do dnia 1 lipca b.r. mają zostać zamknięte 3 rządowe fabryki produkujące kauczuk syntetyczny ze spirytusu. Pozostałe 2 fabryki prawdopodobnie zostaną zamknięte do końca bieżącego roku. Wymienione 5 fabryk produkuje łącznie około 200 tys. ton kauczuku syntetycznego. Obecna zdolność produkcyjna zakładów amerykańskich produkujących kauczuk syntetyczny z ropy naftowej wynosi około 700 tys. ton.

Stopniowe zmniejszenie produkcji drogiego kauczuku ze spirytusu ma pozwolić Reconstruction Finance Corporation na dalsze obniżenie ceny kauczuku syntetycznego poniżej ustanowionego ostatnio / 8.III.b.r./ poziomu 23 ¢ za lb.

Coraz bardziej staje się jasnym, że znaczenie ceny kauczuku GR-S jako wskaźnika, który dostawcy kauczuku naturalnego wykorzystują przy określaniu rozmiarów konkurencji zmniejsza się coraz bardziej na rynku USA. Przyczyną tego jest fakt, że nowe jeszcze bardziej tanie rodzaje kauczuku syntetycznego szybko rozpowszechniają się na rynku amerykańskim. Ceny tych gatunków kauczuku wynoszą od 14,75 - 19,25 ¢ za lb.

Fiasko ottawskiej konferencji "International Rubber Study Group"

Zakończona w dniu 9-tym maja w Ottawie 9-ta konferencja "International Rubber Study Group" nie powzięła żadnej decyzji i nie znalazła żadnych środków zaradczych dla polepszenia obecnej sytuacji na rynku kauczuku. Problem stabilizacji cen i zabezpieczenia odpowiednich rynków zbytu dla kauczuku naturalnego nie został rozwiązany. Przyczyną tego była różnica zdań pomiędzy USA i krajami produkującymi kauczuk naturalny.

W komunikacie wydanym po zakończeniu konferencji podano natomiast do wiadomości o utworzeniu specjalnego komitetu, którego zadaniem byłoby zbadanie możliwości opracowania planu stworzenia takiej organizacji rynku kauczuku, któraby w przyszłości pozwoliła na uniknięcie powstawania braków lub nadwyżek w dostawach kauczuku. Komitet, o którym mowa, ma również opracować projekty odpowiednich umów jakie musiałyby zostać zawarte między stronami zainteresowanymi w wypadku opracowania ewentualnego ogólnego planu stabilizacji rynku kauczuku.

Powyższy komitet ma przedłożyć wyniki swych prac "możliwie jak najszybciej" wiadomo jednak, że "International Rubber Study Group" zbierze się na następną konferencję, mającą się odbyć w Kopenhadze, nie wcześniej jak w pierwszej połowie przyszłego roku.

W związku z wyraźną różnicą zdań jaka zaistniała podczas obrad konferencji ottawskiej pracom komitetu nie wróży się zbyt pomyślnych rezultatów.

Stanowisko zajęte na konferencji ottawskiej przez USA charakteryzuje wypowiedź głównego delegata amerykańskiego, który na konferencji prasowej oświadczył, że chociaż oczywistym jest, iż producenci kauczuku naturalnego chcieliby uzyskać gwarancję na rynku zbytu, należy jednak podkreślić, że nabywcy kauczuku sami nie posiadają tych gwarancji przy sprzedaży swych wyrobów gumowych.

Komentując wyniki konferencji ottawskiej prezes Rady Nadzorczej "B.F." Goodrich Co" oświadczył, że rząd USA nie ma obecnie żadnych powodów do wzięcia udziału w jakimś ewentualnym międzynarodowym "porozumieniu w sprawie kauczuku". Udział USA w takim porozumieniu byłby, jego zdaniem, sprzeczny z ustawami amerykańskimi w sprawie kauczuku, wydanymi w latach 1948 i 1950, które stwierdzają, że w interesie USA leży stworzenie i rozwijanie konkurencyjnego przemysłu produkującego kauczuk syntetyczny. W walce konkurencyjnej pomiędzy kauczukiem naturalnym i syntetycznym głównym czynnikiem będzie w przyszłości jakość i cena. Wiadomo, że do produkcji pewnych wyrobów lepiej nadaje się kauczuk naturalny do produkcji zaś innych - kauczuk syntetyczny. Pozostaje jednak szeroki zakres wyrobów, przekraczający 50% zużywanego kauczuku, w którym rodzaj używanego kauczuku nie odgrywa wielkiej roli i gdzie czynnikiem decydującym w wyborze tego czy innego typu będzie jego cena.

Charakterystyczna jest wypowiedź, reprezentującego odmienny od amerykańskiego pogląd na te sprawy, przewodniczącego brytyjskiej delegacji kolonialnej, który zwrócił uwagę, że cena ryżu, stanowiącego zasadnicze pożywienie Południowo Wschodniej Azji, wzrosła od czasu zakończenia wojny z £ 10 do £ 50 za tonę co pozostaje w ostrej dysproporcji do obecnego spadku ceny kauczuku / za czym jak wiadomo idzie obniżka płac robotników na plantacjach kauczuku/.

Podobne stanowisko zajął delegat Indonezji, który podkreślił, że sytuacja obecna wpływa na pogorszenie, poziomu życiowego mas indonezyjskich i związany z tym wzrost ruchów wyzwolńczych.

Przedstawiciele malajskich producentów kauczuku, żądali trzech zasadniczych zmian w amerykańskiej polityce odnośnie kauczuku. Po pierwsze postawienia amerykańskiego przemysłu kauczuku syntetycznego na ściśle handlowych zasadach bez jakichkolwiek bezpośrednich lub pośrednich subsydiów. Po drugie zmiany stosowanego obecnie systemu kwalifikowania poszczególnych gatunków kauczuku, który to system uważany jest już powszechnie za przestarzały. Po trzecie gwarancji ze strony kół handlowych i przemysłowych USA, że zakwestionowane przez odbiorców dostawy kauczuku malajskiego poddawane będą, po przybyciu do Stanów Zjednoczonych, kompetentnej bezstronnej inspekcji zanim zostaną odrzucone względnie zanim importer wystąpi z żądaniem o kompensatę.

Delegacja malajska domagała się również kontynuowania zaniechanych ostatnio zakupów gorszych gatunków kauczuku. Zwrócono tu uwagę, że producenci nigdy nie będą w stanie produkować w 100% kauczuk pierwszej jakości ~~nowat~~ gdyby konsumenci specjalnie się tego domagali.

Producenci malajscy twierdzą, że jeżeliby przemysł kauczuku syntetycznego w USA postawiony został na zasadach czysto handlowych, to wówczas cena kauczuku syntetycznego podniosłaby się do tego stopnia, że wzajemna relacja cen obu typów kauczuku umożliwiłaby zarówno utrzymanie dotychczasowego poziomu konsumpcji kauczuku naturalnego jak również zahamowałaby dalszy spadek jego ceny na rynku światowym.

Tajemnica niskiej, w porównaniu z ceną kauczuku naturalnego, ceny amerykańskiego kauczuku syntetycznego, polega na zwolnieniu państwowego przemysłu kauczuku syntetycznego od podatków, na otrzymywaniu przezń kredytu na znacznie dogodniejszych warunkach niż przedsiębiorstwa prywatne, oraz na nieuwzględnieniu w kalkulacji kosztów produkcji.

Producenci malajscy podkreślają, że dalsza obniżka cen kauczuku grozi załamaniem się gospodarki malajskiej jak również może przyczynić się do wzmożenia ruchów wyzwolńczych w związku z perspektywą dalszego obniżenia stawek robotnikom plantacyjnym.

Żądając zmiany stosowanego obecnie przez USA systemu kwalifikowania poszczególnych gatunków kauczuku, producenci malajscy przypominają, że wiele gatunków uważanych obecnie przez General Service Administration za nienadające się do przyjęcia, były uprzednio produkowane właśnie ze względu na zapotrzebowanie rynku amerykańskiego. Przypuszcza się, że z chwilą przywrócenia w czerwcu wolnych zakupów ponownie nastąpi zapotrzebowanie na te gatunki.

Dużą część eksportu kauczuku z Malajów stanowi, jak wiadomo, importowany kauczuk indonezyjski. Nagromadzenie ostatnio w Indonezji znacznego zapasu kauczuku i poważny spadek eksportu na Malaje przypisywany przez niektórych trudnościom dewizowym, w rzeczywistości spowodowany jest zaprzestaniem zakupów przez wielu kupców singapurskich, którzy nie byli w stanie sprzedać tego kauczuku na skutek odrzucenia go przez G.S.A.

Podczas konferencji ottawskiej rozważono również problem zwiększenia konsumpcji kauczuku i w związku z tym podkreślono, że rozwój i ulepszenie komunikacji drogowej na całym świecie byłby najlepszym czynnikiem zwiększającym zapotrzebowanie na pojazdy mechaniczne, a więc jednocześnie na opony, a tym samym i kauczuk. Zwrócono też uwagę na możliwości wyłaniające się w związku z używaniem kauczuku do budowy nawierzchni dróg. Czyżnione w tym kierunku próby dały podobno zadowalające rezultaty.

Na konferencji przyjęto następującą ocenę przewidywanej światowej produkcji i konsumpcji kauczuku na rok 1952. Produkcja kauczuku naturalnego wyniesie około 1.690 tys.1.ton/ w 1951 r. - 1.880 tys.1.ton/ w tym Indonezja - 675 tys.1.ton, a Malaje 550 tys.1.ton., a konsumpcja - 1.450 tys.1.ton. / w 1951 r. - 1.530 tys.1.ton/ w tym USA - 465 tys.1.ton, a Anglia - 210 tys.1. ton.

Produkcja kauczuku syntetycznego na wynieść około 910 tys.1.ton / w 1951 r. - 908 tys.1.ton/ w tym USA - 825 tys.1.ton. Kanada - 79 tys.1.ton, i Niemcy zachodnie - 6 tys.1.ton/ a konsumpcja w przybliżeniu 875 tys.1.ton / w 1951 r.-815 tys.1.ton/ w tym USA-790 tys.1.ton.

Ponieważ konferencja ottawska nie dała spodziewanych rezultatów, sfery zainteresowane rozpoczęły akcję zakulisową. Jak donosi "Neue Zürcher Zeitung" /z 13.5.b.r./ kilku wysokich urzędników brytyjskich prowadzi w USA rozmowy mające na celu próby złagodzenia konkurencji kauczuku syntetycznego i naturalnego i opracowaniu wspólnego planu stabilizacji rynku kauczuku.

Eksport drzewa iglastego ze Szwecji

	1950 r. / w tys. stds./	1951 r.
tarcica	645,3	738,2
drewno heblowane	52,1	52,4
komplety skrzynkowe	40,3	37,1
listwy i klepki	5,3	7,2

	w tys. m ³	
belki i bale ciosane	175,8	269,4
kopalniaki	243,2	317,0
papierówka	256,4	169,7
słupy telegraficzne	78,6	40,9
różne słupy i pale	35,4	30,8
podkłady kolejowe	41,9	28,8

	w tys. ton	
plyty fibrowe	136,3	180,3

Import drewna do Niemiec zachodnich

Jak podaje "Agefi" Niemcy zachodnie zamierzają importować w 1952 r. do 6 mln.m³ drewna w tym / w mln.m³/:

tarcicy	1,70
w tym Szwecja	0,58
Finlandia	0,47
papierówki / z Finlandii/	1,00
inne drewno okrągłe	0,90
w tym Szwecja	0,10
Finlandia	0,50

Zniesienia przydziałów celulozy wizkozowej

Komitet dla spraw celulozy i papieru, przy Międzynarodowej Konferencji Surowcowej na odbytym niedawno w Waszyngtonie posiedzeniu uchwalił zalecenie w sprawie przerwania rozdziału kontyngentów celulozy wizkozowej. Wszystkie państwa będące członkami tego komitetu aprobowaly powyższą uchwałę. W sprawozdaniu ogłoszonym na posiedzeniu szacuje się produkcję celulozy wizkozowej w państwach kapitalistycznych w 1952 r. na około 2.263 tys.ton / o 10% wyższa od produkcji w 1951 r./ podczas gdy konsumpcję w przybliżeniu na 2.230 tys.ton. Tak więc popyt na ten artykuł winien być w roku bieżącym całkowicie zaspokojony. Jak wiadomo celuloza wizkozowa jest podstawowym surowcem dla produkcji sztucznego włókna i mas plastycznych.

Kryzys zbytu szwedzkiej celulozy

Notowana od marca b.r.stagnacja na szwedzkim rynku celulozy utrzymuje się nadal. Eksport szwedzkiej celulozy obniżył się w marcu b.r.w porównaniu z lutym b.r.pod względem wartości o 85 mln.kr.szw. Na skutek ciągłego zmniejszania się eksportu miały miejsce silne ograniczenia produkcji jak również dalsze redukcje robotników. Zmniejszony popyt na celulozę spowodowany jest częściowo również tym, że znaczna część zagranicznych

importerów wstrzymuje się z udzieleniem zamówień licząc na ostateczne zniesienie opłaty eksportowej zredukowanej już w II kwartale b.r. do blisko 1/3 poprzedniej wysokości.

Eksport szwedzkiej celulozy do USA wyniósł w I kwartale b.r. 36 tys. ton t.j. o 60% mniej niż w podobnym okresie roku ubiegłego. O ile tendencja ta utrzyma się nadal, to szwedzki eksport celulozy wyniesie w 1952 r. w najlepszym wypadku około 150 tys. ton w porównaniu z 224 tys. ton w roku 1951 i 792 tys. ton w 1939 r. Zaniepokojenie w szwedzkim przemyśle celulozowym wzrasta szczególnie ze względu na zwiększającą się na rynkach europejskich podaż celulozy amerykańskiej oferowanej po cenach o wiele niższych od ceny szwedzkiej.

Rzeczą znamionną dla szwedzkich dążeń w kierunku ożywienia eksportu wyrobów przemysłu drzewnego i pochodnych jest umieszczenie w nowej umowie handlowej z Hiszpanią, klauzuli w myśl której Hiszpania winna wszystkie wpływy w koronach szwedzkich, osiągnięte z tytułu dostaw do Szwecji wolframu i innych minerałów, jak również 50% wpływów z eksportu owoców cytrusowych zużytkować dla importu szwedzkich produktów drzewnych.

Obniżka ceny brytyjskiego i skandynawskiego papieru gazetowego

Brytyjskie Ministerstwo Surowców postanowiło obniżyć maksymalną cenę papieru gazetowego z dniem 19.5.b.r. o £ 2 17 sh 6 d na tonie. Dotychczasowa cena obowiązująca od 30 lipca 1951 r. wynosiła £ 66.18 sh 9 d za tonę. Wyżej wymieniona obniżka została spowodowana w znacznym stopniu zmniejszeniem kosztów związanych z importem celulozy /obniżenie przez rząd angielski ceny celulozy skandynawskiej importowanej do Anglii/, jak również ostatnią obniżką cen importowanego skandynawskiego papieru gazetowego. Gdyby obliczenia Ministerstwa Surowców nie uwzględniały wyższych kosztów brytyjskich fabryk papierniczych datującej się od lata 1951 r. to obniżka cen byłaby jeszcze bardziej znaczna. Cena papieru płacona przez prasę brytyjską nie odpowiada ściśle cenom papieru produkcji krajowej, pozostającej pod kontrolą urzędową. Cena ta bowiem ustalona jest przez "Newsprint Supply Company" pod utrzymywaniem przez wydawców gazet/ przy uwzględnieniu kosztów papieru importowanego.

Cena importowanego papieru gazetowego wyższa w ciągu ostatnich miesięcy od cen papieru produkcji krajowej, uległa obecnie znacznemu zmniejszeniu. Umowa zawarta ostatnio między skandynawskimi eksporterami papieru gazetowego, a importerami brytyjskimi, obniżyła cenę tego papieru z £ 70 na £ 50 za tonę. Jednocześnie eksport skandynawski zostanie zwiększony w dostawach na drugie półrocze b.r. o 25 tys. ton / z około 48 tys. ton do 73 tys. ton/.

W związku z powyższym oczekuje się że prasa brytyjska będzie obecnie mogła zwiększyć ilość stron w swych gazetach.

Podwyższenie ceny eksportowej kanadyjskiego papieru gazetowego

Liczne kanadyjskie fabryki produkujące papier gazetowy postanowiły podnieść cenę eksportową swego papieru o 10 \$ na tonie. Cena krajowa nie uległa zmianie. Obecna cena na papier gazetowy w USA wynosząca 116 \$ za tonę odpowiada w chwili obecnej 113,50 dolarów kanad. w porównaniu ze 123,40 dolarów kanad. przed rokiem kiedy wartość dolara kanadyjskiego były niższa.

Kanadyjski minister handlu oświadczył, iż przypuszczał nie nie wszystkie firmy eksportujące papier gazetowy podwyższą swe ceny.

Wiadomość o omawianej podwyżce ceny eksportowanego z Kanady papieru gazetowego spowodowała popłoch wśród odbiorców tego artykułu w USA. Przedstawiciel amerykańskiego "Office of Price Stabilisation" oświadczył, że skierował on protest do rządu kanadyjskiego, przeciwko omawianej wyższej cenie, żądając zmiany tego postanowienia. Jednakże rząd kanadyjski w swojej odpowiedzi całkowicie zaakceptował postępowanie kanadyjskich eksporterów.

Nowa cena kanadyjskiego papieru gazetowego z dostawą do New Jorku wyniesie 126 \$ za tonę i wejdzie w życie 15 czerwca b.r. Spowoduje to prawdopodobnie wyższą cenę gazet w USA.

Surowce włókiennicze i wyroby

B a w e ł n a

Po znacznym spadku cen bawełny na wszystkich bez wyjątku rynkach światowych, podatki eksportowe ustanowione w okresie niebywalej haussy zeszłorocznej, stanowią obecnie poważną przeszkodę dla zbytu reszty bawełny kończącego się sezonu i prawdopodobnie będą musiały ulec znacznej redukcji w najbliższej przyszłości. Poniżej podaje się stawki tegoż podatku wg. obowiązujących ustaw różnych krajów a m.

	równowartość w \$ USA/lb	lub ad valorem w %-tach
Brazylia		3%
Egipt	11.83	
Franc. Afryka Równikowa		24%
Haiti	2.00	
Indie	10.65	
Kenia/Uganda przy cenie 13 d/lb	1.40	
za każde 1 d/lb więcej	+ 0.28	
Kongo Belgijskie		18%
Meksyk	4.77	
Nigeria przy cenie £ 325/ tonę ang.		10%
plus od lb	0.10	
jeżeli cena prze- kracza w/w limit		
Pakistan za krótkowłók. Desi	7.70	
" odmiany American- seed	13.85	
Brit. Indie Zachodnie		6%
Sudan - gat. American-seed	10.07	
gat. długo-włókniste		
Sakel itp.	14.37	
Tanganika gat. American-seed	5.60	
" długo-włókniste	11.20	

Jak z powyższego wynika, najpoważniejsi eksporterzy jak Egipt, Sudan, Pakistan i Indie pobierają podatki wywozowe w granicach od 20-25% obecnej ceny eksportowej bawełny.

U. S. A.

Według oświadczenia Dep. Rolnictwa, zapasy bawełny na 1.VIII.br. będą wynosiły ok. 1.900.000 bel w porównaniu z 2.278.000 belami w dniu 1.VIII.51 r. Przewiduje się, że eksport w tym sezonie wyniesie ok. 6.000.000, a konsumpcja ok. 9.300.000 bel.

Według obliczeń amerykańskiego urzędu statystycznego cena przeciętna dla 17 gatunków tkanin standartowych spadła w okresie poprzednich 12 miesięcy o 29%. Eksport sezonu do dnia 25.IV. włącznie wynosił 5.204.158 bel i zdaje się nie ulegać wątpliwości że do końca sezonu t.j. do dnia 31.VII. osiągnięta zostanie granica 6 mln. bel, przewidziana przez Dep. Rolnictwa na ten sezon.

E G I P T

Pomimo ogłoszenia cen po których rząd ma zamiar wykupywać bawełnę w końcu sezonu, t.j. w sierpniu br, ceny za bawełnę z natychmiastową dostawą spadły poniżej limitu rządowego tj. za Karnak-125 i Ashmouni-72 tallarisów za cantar i w dniu 16 maja notowane były w tall./ctr franko:

	Karnak	Giza 30	Ashmouni
Good	105.-	64.-	67.-
	= 53.03	32.32	33.84/d/lb
Good/Fullygood	122.-	72.-	71.-
	= 61.60	36.36	35.86 "/"
Fullygood	140.-	83.-	80.-
	= 70.70	41.92	40.40 "/"

Zainteresowanie odbiorców zagranicznych jak również przemysłu krajowego w dalszym ciągu słabe, gdyż obroty tygodniowe nie przekraczają kilku tysięcy bel.

Eksport do dnia 15 maja wynosił 445.065 bel i był o 337.597 bel mniejszy od zeszłorocznego.

W tym stanie rzeczy rząd zdecydował się znieść podatek eksportowy na okres do 31.VIII. włącznie ustanawiając od 1.IX. zamiast dotychczasowej stawki jednolitej w wysokości 11.83 ₪ za lb, stawkę dla Karnaku w wysokości 8.98 i dla innych gatunków 6.01 ₪ za lb. Narazie trudno przewidzieć czy zarządzenie da spodziewany skutek i przyczyni się do znacznego zwiększenia eksportu.

S U D A N

W ślad za rozwojem cen na rynku aleksandryjskim ceny sudańskie kształtowały się ostatnio j.n. w d ang/lb fob:

	15.III.	3.IV.	8.V.
Sakel XG 3S	101.20	93.40	69.20
" " 4S	86.35	85.15	62.60
" " 5S			53.00
" " 4L	65.20	64.00	50.20
" " 6L	52.80	51.50	39.75

ARGENTYNA

Pod wpływem wyjątkowo pomyślnych wyników ostatniego zbioru rząd zniósł istniejący od listopada 1951 zakaz eksportu bawełny, zwalniając narazie 25.000 ton na cele eksportowe.

Wywóz bawełny będzie dokonany przez rządową centralę I.A.P.I., która skupować będzie bawełnę po cenach obecnie ustalonych a.m. /; franco skład Buenos Aires :/

Grade A	8.300	Pesos/tonę metr.	=	64.67	d/lb
" B	7.700	" " "	=	60.00	"
" C	7.100	" " "	=	55.32	"
" D	6.700	" " "	=	52.21	"
" E	6.100	" " "	=	47.53	"

Obliczona wyżej równowartość w d/lb oparta na oficjalnym kursie Pesos 14.- za 1st wskazuje na to, że kurs ten nie może być zastosowany przy zamierzonym eksporcie, gdyż ceny te nie byłyby osiągalne przy panującej obecnie sytuacji na innych rynkach światowych.

Zaznacza się, że Grade C odpowiada mniej więcej gat. amerykańskiego standartu Strict Middling 15/16".-

PERU

Według dotychczasowych sprawozdań z różnych okręgów, uprawnych wynika, że całość zbiorów tegorocznych wyniesie 90 - 95.000 ton, z których przypada na gat. Tanguis 85, Pima 13 i Karnak 2 procent. Obroty rynku wewnętrznego są dość pokaźne, gdyż do końca kwietnia eksporterzy zakontraktowali już przeszło 30.000 ton. Ceny krajowe loco skład kupującego, płacone ostatnio, wynosiły:

Tanguis Grade 3	505	Soles/quintal	=	33.-	¢/lb
" " 3/4	495	" "		32.35	"
" " 4	485	" "		31.70	"
Pima Grade 1	590	" "		38.56	"

Transakcje eksportowe nie przekraczają narazie 10.000 ton i dokonywane były z Francją, Belgią i Anglią.

Funt angielski, niedawno jeszcze notowany po 36 Soles, poprawił raptownie swój kurs do pełnego parytetu odpowiadającemu relacji 2.80 w stosunku do dolara i notowany jest obecnie po 42.84. Koła handlowe są zdania, że poprawa kursu funta nastąpiła na skutek interwencji sfer rządowych, które chcą w ten sposób

umożliwić eksporterom płaćcenie wysokich cen krajowych za bawełnę przeznaczoną na eksport do Anglii, która przez Raw Cotton Commission dała do zrozumienia, że skłonna jest wydatnie zwiększyć swoje zakupy w Peru, aby zastąpić bawełną peruwiańską średnio-włókniste gatunki egipskie jak Ashmouni i Zagora.

PAKISTAN

Obroty rynku w Karachi w kwietniu prawie, że ustały i nie przekraczały kilku tysięcy bel tygodniowo. W ciągu całego kwietnia wysłano z Pakistanu 103.000 bel, z czego przypada na same Chiny Ludowe 101.000 bel, zakupionych jeszcze w lutym i marcu br.

Całkowity eksport do końca kwietnia wynosił 915.000 bel, z których przypada na Japonię 28, Chiny Ludowe 24, Anglię 9, Hong-Kong 8, Włochy 8 i Francję 7%.

Zapowiedziany przez rząd skup bawełny po cenach ustalonych w zeszłym miesiącu, nie został jeszcze uruchomiony i cały szereg firm handlowych znalazło się w bardzo trudnej sytuacji finansowej, gdyż nie wolno im sprzedać bawełnę po niższej od ustalonej cenie minimalnej, po której dziś nie sposób znaleźć nabywców. W składach w Karachi znajduje się obecnie prawie pół miliona bel bawełny nie sprzedanej, a w zakładach odziarniczych wewnątrz kraju ma się znajdować dalsze ok. 150.000 bel w stanie nieprasowanym. Zgodnie z ostatnimi wiadomościami zakupy Chin Ludowych prawie całkowicie ostatnio ustały.

Jedynym wyjściem z sytuacji byłaby redukcja podatku eksportowego, który wynosząc 13.85 ¢ za lb, zbyt obciąża cenę wywozową.

INDIE

Trzecim rzędu największy przemysł bawełniany świata pracował w roku 1951 jeszcze w warunkach dobrej koniunktury i wyprodukował ok. 600.000 ton przędzy i 3.750 milionów tkanin. W pierwszym kwartale bieżącego roku, pod wpływem malejącego z dnia na dzień zbytu krajowego i eksportowego, produkcję zmniejszono o prawie 25%.

Po obniżeniu podatku eksportowego na krótkowłókniste gatunki Desi, sprzedano w ciągu 6 tygodni prawie cały kontyngent w ilości 250.000 bel po cenie przeciętnej 28.- do 30.- d/lb.- Najpoważniejszymi odbiorcami byli U.S.A., Anglia, Francja, Japonia i Niemcy zachodnie.

TURCJA

Eksport za okres sezonu od 1.VII.ub.r. do 30.IV.br.wyniósł 50.297 ton i skierowany był do:

Niemiec zachodnich	28.566 ton
Francji	11.809 "
Włoch	1.132 "
Różnych krajów europejskich	7.570 "
Anglii	1.219 "

W chwili obecnej więc Turcja posiada conajmniej 35.000 ton bawełny eksportowej niesprzedanej, wówczas kiedy w maju roku zeszłego rynek był już całkowicie wysprzedany.

A N G L I A

Po otrzymaniu sprawozdania komisji powołanej do zbadania możliwości zaopatrzenia się w bawełnę po zlikwidowaniu obecnie istniejącej Centralitzw. British Raw Cotton Commission, rząd zdecydował się nie zlikwidować jej a jedynie odebrać jej uprawnienia monopolistyczne. Odtąd więc przemysłowcy będą mieli możliwość kupowania bawełny przez tą centralę albo bezpośrednio na rynkach zamorskich. Odnośne zezwolenie na zakup, wydane przez Board of Trade będzie równocześnie zezwoleniem na przydział potrzebnych dewiz z Banku Angielskiego.

Uruchomienie giełdy bawełnianej w Liverpoolu narazie nie nastąpi ze względu na istniejące trudności dewizowe. Angielskie rynki kolonialne, /bez dominiów/ produkują obecnie ok. 1 miliona bel rocznie a.m.:

Judan	527.000 bel po 400 lbs
Uganda/Kenia/Tanganika	405.000 " " " "
Nigeria	77.000 " " " "
Nyassa, Malaje itd	40.000 " " " "

i ułatwiają w znacznym stopniu zaopatrzenie się w bawełnę w obrębie bezpośredniego bloku szterlingowego. W kwietniu podpisano protokół w sprawie ceny za bawełnę z Tanganiki, zakupionej w grudniu z. r., na podstawie którego za gatunek podstawowy AR-BP52 Anglia płacić będzie 50.07 d/lb fob Mombasa.

Ta sama cena obowiązywać będzie również Indie, które zakupiły w tym samym czasie 75.000 bel bawełny.

W e ł n a

A U S T R A L I A

Lekka wyżka cen wełny zaobserwowana w ciągu ostatniej aukcji przedświątecznej, znalazła wyraźne już potwierdzenie po wznowieniu sprzedaży w końcu kwietnia i trwa na razie w dalszym ciągu.

Ostateczny rezultat na przestrzeni miesiąca wyraża się wyżką w granicach od 15 do 30% zależnie od gatunków. Wełny merinosowe do czesania udane i dobrze sortowane zyskały naj-

więcej, gdyż w okresie końcowym sezonu są zawsze rzadkością i najbardziej poszukiwane.

Eksport australijski w okresie od VII.51 do 31.III.br. wynosił 789 mln.lbs wagi potnej o wartości £. austr.246.942.00 czyli o 51% mniej niż uzyskano w sezonie poprzednim za tą samą ilość.

Anglia, będąc do grudnia trzecim z rzędu największym odbiorcą, wysunęła się na tradycyjne pierwsze miejsce z 25,2% wobec przeszło 30% w roku zeszłym. Z kolei najpoważniejszymi odbiorcami są dotychczas Francja i U.S.A., którzy zakupili po ok. 18% tegorocznej kwoty eksportowej. Japonia, która w ubiegłym roku kupiła w ciągu całego sezonu 39 mln lbs, zwiększyła swoje zakupy do marca łącznie do 62 mln lbs. i figuruje na czwartym miejscu przed Włochami itd. W ostatnich aukcjach Japończycy bodajże jeszcze zwiększyli tempo zakupów w porównaniu z okresem poprzednim.

Konsumcja własna Australii zwiększyła się o ok. 20% w porównaniu z rokiem ubiegłym i wynosiła do marca łącznie ok. 100 mln. lbs na bazie potnej. Zaznaczyć należy, że przemysł wełniany nie zużywa całości tej wełny, gdyż ok.20-25% eksportowane jest w stanie pranym i karbonizowanym.

N O W A Z E L A N D I A

W dniu 3 maja zakończono aukcję w Wellington tegoroczny sezon w ciągu którego sprzedano razem ok. 1.250.000 bel pochodzących ze strzyży zeszłorocznej /: ok.22% :/ i tegorocznej. Wynik wartościowy wynosi ok. 64 mln £ NZ. wobec przeszło 140 mln. w sezonie ubiegłym. Cena przeciętna uzyskana przez hodowców wynosi ok. 40 d/lb przy ok. 32 d/lb kosztów własnych i jest tylko o 2 d/lb wyższa od uzyskanej w sezonie 1949/50.

Powolna lecz stała zniżka cen, która trwała do pierwszych dni kwietnia, została w połowie tego miesiąca przerywana. Poświęteczne aukcje w Auckland, Christchurch., Napier i końcowa w Wellington stały pod znakiem ciągłej zwyżki, w rezultacie której ceny odzyskały ok. 20% w stosunku do cen z końca marca br.

Jeżeli się okaże, że przemysł światowy nie pokrył swego zapotrzebowania na crossbredy do stycznia 1953, kiedy w Nowej Zelandii rozpoczną się aukcje przyszłej strzyży, zmuszony będzie skierować zakupy do dwóch producentów południowo-amerykańskich t.j. do Argentyny i Urugwaju, gdzie znajdują się nagromadzone poważne zapasy tych wełen. Narazie jednak oba te rynki trwają w stanie zupełnej stagnacji.

P O Ł U D N I O W A A F R Y K A

Na wszystkich bez wyjątku aukcjach końcowej fazy sezonu oferowano przeważnie wełny młode 7-9 miesięczne i wełny naprawdę starsze lecz zato o małowartościowej selekcji, pochodzące z niesprzedanych poprzednio partii.

Pomimo tego tendencja była mocna i oceny zwyżkowały od aukcji do aukcji, osiągając ostatecznie poziom o ok.20% wyższy od marcowego.

Francja była w tym okresie najbardziej aktywna i zakupiła prawie, że 40% sprzedanych ilości.

I N D I E

Po zniesieniu cła eksportowego na wełnę surową, rząd widząc możliwość łatwiejszej sprzedaży wełny po cenach powyżej kosztów własnych hodowców, zwiększył w maju br. kontyngent wywozowy o dalsze 5 mln lbs do 25 milionów. Koła handlowe Indii, opierając się na znacznych zapasach krajowych zwróciły się do rządu o dalsze zwiększenie kontyngentu o 10 mln lbs, twierdząc, że okres międzysezonowy rynków dominialnych jest najbardziej odpowiedni dla sprzedaży wełen dywanowych indyjskich, których dalsze magazynowanie w kraju bez możliwości sprzedaży na rynku wewnętrznym, zniechęca tylko hodowców do dalszej rozbudowy hodowli, która mogłaby dać Indiom poważne korzyści ekonomiczne i poprawić bilans płatniczy szczególnie^zU.S.A.

A R G E N T Y N A

Pod wpływem zwyżki cen wełny na rynkach dominialnych, ceny argentyńskie żądane w połowie kwietnia stały się realniejsze w stosunku do ogólnoswiatowego poziomu i spowodowały, że niektórzy odbiorcy zagraniczni jak USA, Francja i Włochy, opierając się na ofertach kwietniowych, skłonni byli zakontraktować pewne, interesujące ich gatunki wełen crossbredowych. Pomimo olbrzymich zapasów nagromadzonych w czasie panującej prawie rok stagnacji hodowcy argentyńscy widząc możliwość upłynięcia części nagromadzonych zapasów wycofali wszystkie poprzednie limity i zażądali nieuzasadnionych wysokich cen. W tym stanie rzeczy, rynek trwa w dalszym ciągu w bezczynności handlowej, czekając widocznie na jakąś wyjątkową koniunkturę, w którą - trzeźwo patrząc na sytuację w przemysłach wełnianych świata, trudno uwierzyć.

W ramach sporadycznych transakcji tego rynku, na pierwszy plan wysuwają się zakupy francuskie dokonywane na zasadach pewnego rodzaju prywatnego clearingu między francuskimi dostawcami stali i argentyńskimi handlarzami wełny. Francuski przemysł stalowy otrzymał poważniejsze zamówienia argentyńskie płatne w wolnych dolarach, pod warunkiem, że 30% należności przeznaczy się na zakup w Argentynie towarów lub surowców wg. własnego wyboru. Widocznie wełna stanowi najbardziej atrakcyjny surowiec dla importu francuskiego i na tej podstawie zawarto porozumienie między francuskimi eksporterami stali i importerami wełny, w myśl którego ci ostatni przyjmują należność argentyńską na zakup wełny i rozliczają się z eksporterami stali raczej na zasadzie towarowej niż pieniężnej. W tej kombinacji, wełniarze francuscy mogą płacić za wełnę argentyńską ceny wyższe od cen światowych i znajdują pewne ilości do nabycia. Zasięg jednak tych transakcji ograni-

czony jest nie tylko sumą avoir'ów stalowców, lecz ponadto stosunkowo wąskim wachlarzem asortymentowym poszukiwanym przez francuski przemysł wełniany. Przedmiotem transakcji były do-tychczas wyłącznie wełny do czesania typu Bahia Blanca i Cor-rientes, które stanowią stosunkowo mały odsetek produkcji weł-ny w Argentynie.

U. S. A.

Konsumcja wynosząca w marcu zaledwie 37,4 mln lbs na bazie pranej, była o 30% mniejsza od konsumpcji z przed roku, kiedy obserwowano już spadek spożycia wyrobów w porównaniu z rokiem 1950.

Okres od 1.IV.51 do 31.III.52 r. wykazuje następującą statystykę:

Zapasy w d. 1.IV.51 r.	130.-	mln.lbs	wełny	pranej
Produkcja krajowa	147.-	"	"	"
Import	237.-	"	"	"
-----	-----			
Razem	514.-	"	"	"
Konsumcja	362.-			
-----	-----			
Zapasy w d. 31.III.52 r.	152.-	"	"	"
	=====			

Znamiennym jest, że przy ogólnym spadku konsumpcji weł-ny, wzrosła konsumpcja wełen zgrzebnych t.j. wyrobów tańszych w odróżnieniu do wełen czesankowych, których spadek jest o prawie 20% większy od spadku przeciętnego dla wełen w ogóle.

Poważne różnice zaszły w imporcie lat 1950 i 1951, gdyż poza spadkiem ilościowym, zmienił się zasadniczo kierunek ge-ograficzny tegoż importu, a.m.

W milionach lbs na bazie pranej	1950	1951
Australia	86.-	121.-
Nowa Zelandia	50.-	31.-
Połudn.Afryka	14.-	24.-
Argentyna	135.-	50.-
Urugwaj	74.-	57.-
Indie/Pakistan	20.-	9.-
Różne kraje	88.-	72.-
-----	-----	-----
R a z e m :	467.-	364.-

Jedyną dziedziną wełny, w której USA są samowystarczal-
ne to mohair, którego produkcja wynosiła w roku zeszłym ok.
13 mln. lbs z pogłowia ok. 2 i 1/2 mln kóz rasowych.

B E L G I A

Dowodem poważnego kryzysu panującego w przemyśle wełnianym są wiadomości rządowego urzędu statystycznego, z których wynika, że eksport za pierwsze 2 miesiące roku bież. przedstawiał równowartość 6,5 mln Łst. wobec 12,8 mln w analogicznym okresie roku ubiegłego. W tym samym okresie konsumpcja krajowa wyrobów wełnianych spadła o 23,5%.

J A P O N I A

W odróżnieniu do własnego przemysłu bawełnianego, przemysł wełniany znajduje się nadal w fazie rozwoju i zwiększa z miesiąca na miesiąc swoją produkcję. W okresie pierwszych dwóch miesięcy roku bież. wyprodukowano przeszło 11 mln jardów tkanin czyli o 28% więcej od przeciętnej miesięcznej IV. kwartału 1951 r.

Według oświadczenia prezesa Zw. Przemysłowców Wełnianych, Japonia zamierza zakupić w sezonie 1952/3 ok. 600.000 bel wełny z czego ok. 80% w Australii.

Poza wełną żywą, Japonia importuje obecnie poważne ilości odpadków przedziałniczych i jest dziś jednym z największych odbiorców wyczesków /:noils'ów:/.

F R A N C J A

Francuski przemysł wełniany, będąc trzecim z rzędu największym przemysłem w krajach kapitalistycznych odgrywa zbyt poważną pozycję w życiu ekonomicznym Francji, aby kryzys w tym przemyśle panujący, nie odbił się ujemnie na ogólnokrajowej sytuacji gospodarczej Francji.

Posiadając 1.945.000 wrzecion czesankowych, 868.000 wrzecion zgrzebnych i 44.400 krosien zainstalowanych, zatrudnionych było w marcu: ad 1/ 71%, ad 2/ 89% i ad 3/ 61,5%.

Jeszcze gorzej przedstawia się eksport w porównaniu 2 okresów roku 1951 a.m.: ^{przeciętna miesięczna}
I-V.51 r. ----- VI-XII.51 r.

wełna prana	1.525	521	ton
Czesanka wełniana	1.564	681	"
Przędza czesankowa i zgrzebna	1.740	946	"
Tkaniny "	510	338	"

Poza spadkiem ogólnym konsumpcji wełny skonstatować można we Francji, podobnie jak w USA znacznie większy spadek spożycia wyrobów czesankowych od zgrzebnych.

ANGLIA

Po dłuższej przerwie wznowiono aukcje wełen indyjskich, gdyż po zniesieniu cła eksportowego w Indiach, stały się one konkurencyjne, szczególnie w stosunku do crossbredów południowo afrykańskich.

Na odbytej w dniach od 29.IV. do 1.V. aukcji w Liverpoolu płacono; na warunkach clean cost warehouse U.K.:

Joria white	44 d/lb
" light grey	27 "
Vicanere sup. wh.	46 "
" yellow	34 "
" med. grey	16 "
Rajputana white	35 "
" yellow	28 "
Kandahara sup. wh.	34 "
Harnai white	36 "
Bibruck "	40 "

Eksport wyrobów wełnianych w I kwartale br. wykazuje poważny spadek w porównaniu z rokiem zeszłym i kształtował się j.n.:

	1 9 5 1 I/III.	1 9 5 2
czesanka w tys. lbs.	14.536	12.016
wyczeski "	2.944	4.026
odpadki przędz. "	7.556	5.821
szmaty wełn. "	8.377	7.991
przędza zgrzeb. "	1.911	1.300
" czesank. "	5.625	3.135
Tkaniny " w tys. yd ²	11.558	8.295
" zgrzeb. "	21.994	11.896
Dywany i pledy "	3.353	2.596
Koce w tys. cwt.	14.481	11.280

TURCJA

Zakończona w kwietniu strzyża kóz mohairowych dała wynik ok. 4.000 ton, czyli o ok. 5% więcej niż w sezonie ubiegłym. Prawie całość tej wełny przeznaczona jest na eksport, szczególnie do Anglii, która odbiera rocznie od 2 do 2.500 ton.

WŁOCHY

Ogłoszone ostatnio statystyki eksportowe przemysłu wełnianego świadczą o ostrym kryzysie już w II półroczu 1951 roku jak to wynika z tabeli porównawczej a.m.:

w mln. lbs.	1 9 5 0 r.	1951 r. z tego I ogółem	II półrocze
przędza wełniana	8,1	4,6	3,2
tkaniny "	19,4	15,4	9,8
			1,4 5,6

Z wiadomości rynkowych wynika, że w I kwartale roku bieżącego eksport spadł w dalszym ciągu i wraz ze spadkiem konsumpcji wewnętrznej spowodował daleko idące redukcje w przemyśle wełnianym.

Włókna łykowe miękkie

L e n

B E L G I A

Szczupłe zapasy lnu zeszłorocznego umożliwiły tamtejszym roszarniom wykorzystać każde, choćby skromne zainteresowanie zagranicy, aby podnieść poziom żądanych cen z chwilą kiedy zjawiają się kupcy, zmuszeni pokryć swoje bieżące zapotrzebowanie. Kupcy Japonii i Belfastu przyczyniły się więc do ostatnio notowanej zwyżki na odcinku gatunków najniższych, /: common low end :/ które zyskały w ciągu miesiąca ok. 3 Fr. b. na kg. Gatunki średnie i najwyższe są w dalszym ciągu sprzedawane na zasadach oceny towaru pod względem jego specyficznej przydatności do pewnych wymaganych celów i nie posiadają wspólnego mianownika cen.

Wszystkie bez wyjątku transakcje dotyczą lnu moczzonego w przeciwieństwie do roszzonego, który w dalszym ciągu nie znajduje większych nabywców.

Pierwsze statystyki po ukończeniu zasiewów w trójkacie uprawnym Belgia/Holandia/Francja wskazują na zmniejszenie w roku bież. powierzchni uprawnej o ok. 15% i przedstawiają się jak nast.:

	S e z o n	
	1951/2	1952/3
Belgia	35.000 ha	25.000 ha
Holandia	30.400 "	27.500 "
Francja	55.200 "	50.000 "

Podpisana ostatnio umowa handlowa belgijsko-fińska przewiduje w dziedzinie wyrobów lnianych dostawę:

lnu roszzonego wgltrzezanego wartości 22.000.000.Fr.b.		
pakuł	"	9.000.000 "
nici lnianych	"	2.000.000 "
tkanin lnianych	"	60.000.000 "

FRANCJA

W odróżnieniu do rynku belgijskiego, handel lniarski Francji nie wykazuje większej aktywności i notuje ceny niezmiennie od marca br. Lniarski przemysł krajowy przeżywa ostry kryzys zbytu wyrobów i wycofał się zupełnie z rynku surowcowego.

TURCJA

Rząd wydał, nie wymienionemu jeszcze, koncernowi brytyjskiemu, zezwolenie na budowę fabryk nici lnianych.

Zakłady powstaną w okolicy Izmiru, kosztem ok. 200.000 Łst. i zaopatrzone będą w najnowszy typ maszyn angielskie.

Włókna lękowe twarde

Juta

PAKISTAN

W związku z ustaleniem krajowych cen minimalnych obowiązujących od 19 marca br. powstała dla eksporterów kłopotliwa i zarządzeniem nie wyjaśniona kwestia, czy transakcje eksportowe ograniczone są poziomem cen krajowych i jak mają być traktowane kontrakty zawarte przed wejściem w życie tegoż zarządzenia po cenach niższych od minimalnych. Pakistan Exchange Board odmówił niektórym firmom handlowym zezwolenia eksportowego na wszystkie transakcje dokonane poniżej Łst. 125.-/tonę za gat. L.J.A. Firsts, bez względu na datę dokonanej sprzedaży. Ostatnio Pakistan Jute Board w porozumieniu z Jute Association, zatwierdził minimalne ceny eksportowe j.n.:

Mill Firsts	£ 132.10.00	za tonę ang.cif	porty europ.					
L.J.A. Firsts	125.00.00	"	"	"	"	"	"	"
" Lightnings	113.10.00	"	"	"	"	"	"	"
" Hearts	105.00.00	"	"	"	"	"	"	"
" Tossa 2/3	125.00.00	"	"	"	"	"	"	"
" Tossa 4	113.10.00	"	"	"	"	"	"	"

z tym że kontrakty zawarte przed 19.III po cenach niższych od w/w mogą być realizowane do końca czerwca, jeżeli odnośne akredytywy będą otwarte przed 31.V.br. W tym stanie rzeczy, rynek jutowy ogarnął zupełny zastój i Indie, które wg. umowy handlowej z Pakistanem, miałyby do odebrania do końca czerwca jeszcze milion bel juty, zaprzestały zakupy od przeszło miesiąca.

I N D I E

Kiedy okazało się, że zarządzona w marcu br. obniżka cła eksportowego na tkaniny jutowe jest niewystarczająca dla ożywienia malejącego z tygodnia na tydzień eksportu, rząd zdecydował się na dalszą redukcję ustanawiając z dniem 7.IV. zamiast dotychczasowej jednolitej stawki w wysokości Łst. 56/5 za tonę, dwie stawki a.m. dla tkanin opakunkowych Hussians po Łst. 20.12.06 i dla worków i tkanin workowych Sackings po Łst. 13.02.06 od tony.

Dowodem kryzysu zbytu w przemyśle jutowym Indii, jest pozycja zapasów gotowych wyrobów, które w końcu marca szacowano na ok. 300 mln yards w porównaniu z 164 milionami w końcu października 1951 r., chociaż w tym czasie przemysł pracował tygodniowo o 6 godzin krócej niż w pierwszych miesiącach zeszłego roku.

Indian Jute Board wykazuje za styczeń br. eksport 87 mln yds tkanin i 67 mil. sztuk worków, czyli o 38,7% mniej niż w analogicznym okresie 1951 r.

W dziedzinie tkanin, największymi odbiorcami były USA ok. 70, Anglia ok. 16 i Australia 4%, - w dziedzinie zaś worków pierwsze miejsce zajmuje Australia 22%, następnie Anglia 18-toma i Daleki Wschód 17% - Stany Zjednoczone, dawniej jeden z największych odbiorców worków, zakupiły w styczniu zaledwie 300.000 sztuk, udzielając równocześnie poważne zamówienia /: ok. 50 mil. szt.:/ firmom angielskim, francuskim i włoskim.

A N G L I A

Rząd angielski w porozumieniu z przemysłem jutowym przystąpił do założenia pierwszej próbnej plantacji juty w Brit.Gwinei o powierzchni ok. 1.500 akrów. Koszta będą poniesione w połowie przez rząd, w połowie przez Zrzeszenie Przemysłowców Jutowych w Dundee.

W związku z otrzymanymi zamówieniami amerykańskimi na worki, przemysł częściowo powrócił do 44 godz. tygodnia pracy.

S i z a l

W ślad za innymi surowcami włókienniczymi, rozpoczął się dawno spodziewany spadek cen sizalu, które w ciągu miesiąca straciły przeszło 20 do 30% zależnie od gatunków i kraju pochodzenia.

15 maja notowano Sizal Brit.Afr.Wschodniej; /: B.E.A.:/
Nr. 1 270.- Ł/tonę ang. cif porty atlant.
A 166.- " " " " "
2 i 3/L 162.- " " " " "
3 137.- " " " " "

Motowania wełny w trzech najważniejszych ośrodkach aukcyjnych
/ w d ang. za lb na warunkach ex floor - saleroom/

		AUSTRALIA				NOWA ZELANDIA				POŁUDNIOWA AFRYKA			
		Sp. good fleece-warp				Aver. Sp. & best topmaking-warp				Crossbred good-average			
		Crossbred good-average				Spinners Style - fullwarp							
Data i miejsca aukcji		70's	64's	64's	60's	56's	50's	56's	50's	50's	70's	64's	
		66.--											
8. IV.	Perth										110.--		
8.	Durban										112.--		
9.	Capetown							56.--	44.--				
9.	Christchurch												
18.	Port Elizabeth								50.--				
21.	Auckland												
21.-- 24.	Melbourne		116.--	116.--	104.--	64.--	52.--						
21.-- 24.	Sydney	128.--	116.--	121.60	116.--			60.--	50.--				
26.	Napier					70.40							
28.	Balarat		120.--	116.--					52.--				
29.	Wanganui					67.20	57.60						
29.-- 30. IV.	Geelong	127.20	118.40	120.80		58.20	58.20				128.--		116.--
1. V.													
2.	Port Elizabeth							56.--	53.--				
3.	Wellington												
5.-- 7.	Perth					77.60	59.--						
13.	Launceston	138.40	135.20			76.--	58.20						
13.-- 15.	Adelaide				119.20								

Notowania bawełny na głównych rynkach świata

Kraj pochodzenia	U. S. A.	EGIPT	PAKISIAN	BRAZYLIA
Gatunek	Middling 15/16"	Karnak-good	Ashmouni-good	289 F - Rg. N.I. - Rg. Grade 4/5
Cena i waga w jednostkach krajowych	USA / lb	tallaris/cantar	d ang. / lb	Cruzeiros/arrob.
Termin dostawy	natychmiast	maj	natychmiast	natychmiast
28. kwietnia 52 r.	40.50	116.25 /68.49/ 113.95	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
29. "	39.55	66.15 /67.13 / 112.80	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
30. "	39.15	66.30 /66.46/ 112.75	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
1. maja	39.35	66.43/ 113.25	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
2. "	39.40	66.79/ 116.65	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
5. "	39.55	68.73/ 117.20	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
6. "	39.30	68.85 /69.05/ 117.--	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
7. "	39.55	68.45 /68.93/ 115.85	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
8. "	40.20	68.25/ 114.77	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
9. "	39.95	67.55 /67.59/ 114.60	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
12. "	39.85	67.70 /67.82/ 116.25	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
13. "	39.65	68.49/ 140.65/ 304.--	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --
14. "	39.15	304.-- /50.20/ --	43.39 /50.62/ 43.45	278.-- /45.91/ 276.-- /45.58/ --

Ciąg dalszy na następnej stronie

		EGIPT		PAKISTAN		BRAZYLIA	
Kraj pochodzenia		U. S. A.					
Gatunek		Middleing 15/16		Karmak-good Ashmouni-good		Grade 4/5	
Cena i waga w jednostkach krajowych		tallaris/cantar		d ang. / lb		Cruzeiros/arrob.	
Iarmin dostawy		maj		natychmiast		natychmiast	
15. maja 52 r.		39.30	117.10 /68.99/ 116.55 /68.67/ 117.50 /69.23/ 115.15 /67.84/ 113.85 /67.08/ 113.75 /67.02/ 39.45	czwrtęć 68.65 /40.45/ 68.83 /40.55/ 70.90 /41.77/ 73.00 /43.01/ 74.25 /43.75/ 75.30 /44.36/ 74.55 /43.92/ 39.45		304.00 /50.20/ -- -- -- -- 302.00 /49.87/ 302.00 /49.87/ 302.00 /49.87/ 302.00 /49.87/	
16. "		39.45		43.42 /50.66/ 43.12 /50.31/ 43.42 /50.66/ 43.12 /50.31/ 43.42 /50.66/ 43.12 /50.31/			
19. "		40.00					
20. "		39.85					
21. "		39.60					
22. "		39.60					
23. "		39.45					

Uwaga: cyfry podane w nawiasach oznaczają równowartość w \$ USA za lb.

Metale i wyroby

Wysoki poziom produkcji stali w kapitalistycznych krajach Europy w 1952 roku

Według prowizorycznych obliczeń produkcja stali surowej głównych jej producentów na obszarze Europy kapitalistycznej wzrosła w I kwartale 1952 r. o 2,5% kształtując się na poziomie o 9,7% wyższym niż w I kwartale 1951 r. Z wyjątkiem Szwecji /dla Włoch brak tej chwili danych/ produkcja stali surowej przekroczyła w pierwszych trzech miesiącach b.r. poziom z IV kwartału ub. roku u wszystkich ważniejszych producentów w Europie Zachodniej.

Produkcja stali w niektórych krajach kapitalistycznych w Europie/ w 1000 t/

	1951 r. I kw.	1951 r. IV kw.	1952 r. I kw.
W. Brytania	4.172	3.979	4.086
Niemcy zach.	3.013	3.582	3.734
Francja	2.396	2.617	2.672
Belgia	1.225	1.333	1.336
Luksemburg	745	784	791
Saara	622	682	691
Szwecja	369	437	425
Austria	246	264	278
Holandia	128	143	150
Ogółem wymien.	12.916	13.821	14.163

Obroty stalą w 1951 r. w kapitalistycznych krajach Europy

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Europejską Komisję gospodarczą /ECE/ w kwartalnym biuletynie ekonomicznym dla Europy/ Economic Bulletin for Europe vol.4 No.1/ 1 europejskich państw kapitalistycznych eksportowało łącznie w 1951 r. 14.011 tys. ton stali surowej i przerobionej w porównaniu z 11.771 tys. ton w 1950 r. i 7.212 tys. ton w 1938 r. Największy poziom eksportu stali miał miejsce w II kwartale ub. r. wynosząc 3.703 tys. ton. Nie osiągnął on jednak rekordowego poziomu 4.123 tys. ton z IV kwartału 1950 r. Około 92% ogólnego eksportu stali surowej i przerobionej pochodziło w r. ub. z następujących krajów: Belgia-Luksemburg - 4.883 tys. ton / 3.380 tys. ton w 1950 r./ Francja-Saara - 3.895 tys. ton / 3.430 tys. ton/;

Wielka Brytania -2.069 tys.ton /2.524 tys.ton/ i Niemcy zachodnie - 2.068 tys.ton /1.790 tys.ton/.

Ogólny import stali surowej i przerobionej tych samych 18-stu kapitalistycznych krajów europejskich wyniósł w r.ub. 5.799 tys.ton wobec 4.304 tys.ton czyli o 35% więcej. Per saldo zatem omawiany obszar eksportował netto na inne rynki 8.210 tys.ton stali w r.ub. w porównaniu z 7.467 tys.ton w 1950 r. czyli o 10% więcej.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

A n g l i a

Kwiecień b.r.przyniósł dosyć znaczne obniżenie się produkcji stali w Anglii. Produkcja ta była o 5% niższa niż w marcu b.r.i o 5,5% w porównaniu z kwietniem ub.r.Wyniosła ona w skali rocznej 15.866 tys.ton wobec 16.771 tys.ton o rok wcześniej i 16.648 tys.ton w marcu b.r.

Spadek produkcji surowki był w kwietniu b.r.bardzo znaczny. W skali rocznej wyniosła ona 10.472 tys.ton wobec 10.490 tys.ton w marcu b.r. i 9.280 tys.ton w kwietniu r.ub. Spadek produkcji stali tłumaczony jest mniejszą ilością roboczo-godzin na skutek świąt wielkanocnych.

Sytuacja na angielskim rynku żelaza i stali nie uległa większym zmianom w maju b.r. " Obawy, że strajk hutników w USA opóźni poważnie dostawy stali do Wielkiej Brytanii nie są uzasadnione - jak pisze The Metal Bulletin - ponieważ dotychczas Anglia więcej już otrzymała stali amerykańskiej niż się spodziewano. Wiadomo natomiast powszechnie, że większą część dostaw stali amerykańskiej otrzyma przemysł brytyjski dopiero w drugiej połowie r.b."

Angielska prasa branżowa donosi coraz częściej o weraściwych dostawach stali walcowanej dla przemysłu zbrojeniowego. Przemysł ten otrzymał w kwietniu i w pierwszej połowie maja jakoby najwięcej stali od momentu zakończenia wojny. Niektóre koła handlowe wyrażają pogląd, że dopiero obecnie brytyjski przemysł konstrukcyjny i metalowy zacznie poważnie odczuwać ciężar zbrojeń jeśli chodzi o dostawy stali walcowanej. Cywilnej konsumenci natrafiają na coraz większe trudności w uzyskaniu dostatecznych ilości, a stocznie i przemysł samochodowy rejestruje opóźnienia w dostawach stali w wysokości kilkuset tysięcy ton.

Fakt, że stal brytyjska jest obok japońskiej i amerykańskiej najtańsza na rynku międzynarodowym - a cifa porty europejskie bezkonkurencyjnie w chwili obecnej najtańsza - powoduje stały duży popyt ze strony nabywców zagranicznych, którzy niejednokrotnie bardziej są uprzywilejowani przez brytyjskich producentów stali niż cywilni odbiorcy krajowi zgodnie z rządową polityką intensyfikacji eksportu.

W trzeciej dekadzie maja b.r. zanotowano zwiększony import stali walcowanej z kontyngentu. Były to jednak zbyt szczupłe partie aby zapobiec przymusowym przestojom w niektórych branżach przemysłu konstrukcyjnego.

Reasumując powyższe uwagi należy stwierdzić, że na brytyjskim rynku żelaza i stali maj przyniósł wzrost "ciśnienia" i zwiększenie się ogólnego niedoboru stali walcowanej, który w marcu i częściowo w kwietniu zmniejszył się przejściowo co można było wywnioskować po komentarzach i komunikatach angielskiej prasy branżowej.

S t a n y z j e d n o c z o n e

Strajk 650 tys. hutników jaki rozpoczął się po ogłoszeniu przez Sąd Najwyższy, że akcja prezydenta polegająca na przejęciu przez rząd kontroli nad przemysłem stalowym jest nielegalna, był krótkotrwały i na apel związków zawodowych robotnicy powrócili do pracy, oczekując ostatecznego załatwienia sprawy płac, która znalazła się obecnie łącznie ze sprawą kompetencji prezydenta w Sądzie Najwyższym. Jest to jeszcze jednym nowym dowodem uległości związków zawodowych w stosunku do władz rządowych, uległości za którą płacą robotnicy hut i stalowni amerykańskich dziesiątki milionów dolarów miesięcznie ze swoich niewystarczających zarobków.

Według prowizorycznych szacunków American Iron and Steel Institute strajk spowodował stratę 2 mln. ton stali surowej. Zgodnie z dotychczasowymi meldunkami nie spowodowało to zmian w sytuacji rynkowej na amerykańskim rynku żelaza i stali. Jak donosił The Metal Bulletin z dnia 13 maja zapasy stali walcowanej są wystarczająco duże ażeby przetrzymać przejściowo zmniejszenie się dostaw spowodowane strajkiem. Niektóre hurtownie posiadają na składzie wystarczające jakoby ilości stali na pokrycie miesięcznego zapotrzebowania swych stałych odbiorców. Zapasy stali walcowanej czołowych koncernów samochodowych wystarczają obecnie na 2-4 tygodniową produkcję na jej poziomie dotychczasowym.

B e l g i a

Produkcja stali w kwietniu obniżyła się do poziomu 430.260 ton w porównaniu z rekordowym jej poziomem 459.328 ton w marcu b.r. Spadek produkcji był zatem nieco silniejszy niż należało się spodziewać w związku z mniejszą o jeden dzień liczbą roboczo-dniówek w kwietniu.

Jakkolwiek liczba i tonaż zamówień w stalowniach belgijskich jest w chwili obecnej znaczny i wystarcza na 3-4 miesięczną produkcję na jej najwyższym poziomie, to jednak napływ świeżych zamówień wyraźnie się zmniejszył w ostatnich trzech tygodniach. Fakt ten był jedną z przyczyn zanalizowania bieżącej sytuacji rynkowej przez przedstawicieli czołowych produ-

centów stali w Belgii, Luksemburga, i przy współudziale delegacji francuskiego przemysłu stalowego na wspólnych obradach jakie miały miejsce w Belgii przy końcu pierwszej dekady maja.

Propozycja delegata francuskiego obniżenia cen eksportowych na rynki dolarowe o $\$$ 10 na tonie / t.j. do poziomu $\$$ 105 za tonę stali handlowej fob Antwerpia/ została przegłosowana przez producentów belgijskich, którzy uważali, że należy poczynić z jednej strony na rezultaty konfliktu amerykańskiego przemysłu stalowego z rządem, a z drugiej strony nie było by wskazane obniżać cen eksportowych stali przeznaczonej na rynki dolarowe w chwili kiedy cały szereg transakcji z importerami skandynawskimi, południowo-afrykańskimi, Bliskiego i Środkowego Wschodu, dokonanych zostało po cenach wyższych niż obecne ceny nominalne dla rynków dolarowych. Innym argumentem belgijskim było stwierdzenie, że obniżka ceny stali belgijskiej o $\$$ 10 na tonie nie jest w stanie w obecnej sytuacji otworzyć rynku amerykańskiego dla większych partii stali belgijskiej.

W czasie tej samej konferencji omawiana była obniżka cen stali o 500 fr. na tonie w transakcjach z krajami nie należącymi do obszaru dolarowego. I w tym wypadku większość producentów belgijskich ustosunkowała się negatywnie do tego wniosku twierdząc, że taka obniżka spowodowałaby wrażenie, że rynek belgijski przejawia tendencje słabnące co ograniczyłoby zakupy importerów spodziewających się dalszej obniżki cen stali belgijskiej.

Notowania stali belgijskiej nie uległy zatym zmianie, wycosząc 6.500 - 7.000 fr. za tonę stali handl. wej. prętów do żelbetonu i belek; 8.750 - 9.000 fr. belg. za tonę fob Antwerpia grubych blach i średnich blach 6.750 fr. za tonę prętów na drut w dostawach do krajów EPU. W dostawach na inne rynki /prócz dolarowych/ stal handlowa notowana jest nadal po 6.500 fr. za tonę fob, a grube blachy 8.250 fr. za tonę fob.

N i e m c y z a c h o d n i e

W porównaniu z notowaniami eksportowymi stali zachodniemieckiej zamieszczonymi w poprzednim numerze "Rynków Tovarowych" nastąpiła obniżka cen w ostat nich dwóch tygodniach w odniesieniu do stali zbrojeniowej oraz do belek. W obu wypadkach obniżona cena wynosi $\$$ 125-132 za tonę fob. Bednarka notowana jest na poziomie $\$$ 140-148; grube blachy = $\$$ 170-180 i mała blacha 0,315 mm $\$$ 250-270 za tonę fob. W tym ostatnim wypadku obniżka ceny była najsilniejsza i wynosiła $\$$ 10 na tonie.

A u s t r i a

W I kwartale b.r. Austria eksportowała 161.171 ton żelaza i stali za sumą 441,7 mln. schil. co było o 50% więcej w porównaniu z eksportem w tym samym czasie o rok wcześniej. Głównymi odbiorcami tego eksportu były następujące kraje: Niemcy zachodnie - 57.500 ton za sumą 95,5 mln. schil.; Włochy - 24.000 ton

za 50,8 mln schil.; Stany Zjednoczone - 20.900 ton wartości 29,8 mln. schil.; Szwajcaria - 16.700 ton za sumę 55,1 mln. schil.

Mniejsze ilości stali importowały następujące kraje:
Belgia - 9.100 ton, Polska 3.700 ton, Czechosłowacja - 3.600 ton, Jugosławia - 2.700, Holandia - 1.340 ton, Węgry - 1.300 ton i NRD - 1.000 ton.

J a p o n i a

W dniu 20 maja The Metal Bulletin przyniósł wiadomość że rynek japoński wykazuje znaczne osłabienie tendencji przy ogólnym obniżeniu się poziomu cen. Notowania japońskiej blachy galwanizowanej obniżyły się w ciągu pierwszych trzech tygodni maja o \$ 20 na tonie. Blacha 24 BG notowana jest obecnie na poziomie \$ 212 za tonę fob, a 30 BG \$ 236 za tonę fob. Stal handlowa zniżkowała w tym samym czasie o \$ 5 na tonie, pręty na drut BWG Nr.5 o \$ 10 na tonie do poziomu \$ 115 za tonę fob. Ostatnie meldunki z Tokio wskazują, że japońskie koła handlowe oceniają bieżącą sytuację na międzynarodowym rynku żelaza i stali bardzo pesymistycznie licząc się z dalszym obniżeniem cen.

Meldunki z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

Produkcja metali nieżelaznych w Austrii:

Jak donosi prasa branżowa z Wiednia całkowite zapotrzebowanie Austrii na antymon w 1951 r. zostało pokryte przez produkcję krajową wynoszącą 190 ton. Zapotrzebowanie na ołów znalazło pokrycie w produkcji krajowej w wysokości 2/3. Wynosiła ona 6.500 ton łącznie z przetopionym złomem ołowiu. Zapotrzebowanie na cynk zostało pokryte w połowie produkcją rodzimą wynoszącą 4.000 ton. Kopalnie miedzi wyprodukowały 90.000 ton rudy czyli o 20% więcej niż w 1950 r. Produkcja miedzi elektrolitycznej wyniosła ponad 5.000 ton pokrywając w połowie zapotrzebowanie krajowe.

Austriackie zakłady produkcji aluminium w Ranshofen uzyskały w r.ub. o 30% wyższy poziom produkcji w porównaniu z 1950 r. wytwarzając 22.000 ton czystego aluminium. Produkcja blach aluminiowych wyniosła 10.000 ton z czego połowę Austria eksportowała.

Produkcja metali nieżelaznych w Japonii

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez "Japan Mining Industry Association" w połowie maja b.r., produkcja miedzi winna osiągnąć w roku gospodarczym 1952/53 zaczynającym się 1-go kwietnia poziom 96 tys. ton co łącznie z 1.000 ton zapasów początkowych dałoby podaż 97 tys. ton. Konsumpcja krajowa została oszacowana na 95 tys. ton, a eksport miedzi na 1.000 ton.

Zapasy ołowiu na 1-go kwietnia wynosiły: 10.500 ton metalu rodzimego, 4.200 ton metalu przetopionego ze złomu i 10.200 ton złomu ołowiu. Program produkcji przewiduje wyprodukowanie w 1952/53 roku 22.000 ton metalu rodzimego, 36.000 ton metalu przetopionego. Zbiórka złomu oceniona została na 71.000 ton. Zapotrzebowanie przemysłu japońskiego na ołów oceniono zostało na 29.400 ton metalu rodzimego, 37.600 ton metalu przetopionego; konsumpcja złomu wynieść powinna 71.000 ton.

Zapasy cynku na primo kwietnia wyniosły w b.r. 11.300 ton. Produkcję cynku przewiduje się w 1952/53 w wysokości 80.200 ton, a nadwyżkę eksportową w wysokości 12.000 ton.

Ostatnie dni kwietnia i pierwszy tydzień maja przyniosł osłabienie tendencji na japońskim rynku metali nieżelaznych. Obniżyły się ceny miedzi elektrolitycznej, a eksporterzy cynku donoszą o trudnościach zbytu tego metalu na skutek stosunkowo wysokich krajowych cen w stosunku do notowań międzynarodowych. Spowodowało to dosyć znaczny wzrost zapasów cynku przeznaczonych na eksport.

W dniu 26 kwietnia b.r. miedź elektrolityczną notowano w Japonii na poziomie 350.000 yenów za tonę co odpowiada £ 329 5s. Cynk elektrolityczny notowany był w tym dniu w wysokości 200.000 yenów za tonę - £ 188; ołów rodzimy - 160.000 yenów /£. 150 10s/.

W pierwszym tygodniu maja japońska blacha aluminiowa notowana była w granicach 880-890 dolarów za tonę fob; blacha mosiężna /60/40/ \$ 1215 - 1250 za tonę fob, blacha miedziana - 1.405 dol. za tonę fob, a drut miedziany 1.250 dol. za tonę fob.

Produkcja metali nieżelaznych w Kongo Belgijskim

Według statystyki podanej przez The Metal Bulletin produkcja metali nieżelaznych w Kongo Belgijskim kształtowała się w r.ub. następująco: / w tonach/

	1950	1951
cyna/ w koncentracji /	12.763	12.874
cyna /metal/	3.290	3.059
wolframit	196	396
miedź	175.220	191.359
cynk	41.501	88.705
kadm	29	24

w kilogramach

bismut	954	322
złoto	11.015	11.374
srebro	138.720	108.046

Aluminium

Projekt połączenia dwóch koncernów aluminiowych: japońskiego i kanadyjskiego a mianowicie: Nippon Light Metal Co i Aluminium Limited of Montreal "nie dojdzie do skutku wobec wyraźnego sprzeciwu rządu japońskiego. Projekt ten przewidywał zainwestowanie przez koncern kanadyjski 3,8 mln. dolarów na rozbudowę zakładów aluminiowych "Nippon Light Metal Co" w zamian za uzyskanie 50% udziałów koncernu japońskiego. The Metal Bulletin komentuje ten krok rządu japońskiego jako "obawę przed podporządkowaniem ważnego przemysłu kontroli obcego kapitału"/?

W dniu 16 maja cena aluminium rodzimego w Japonii obniżona została o dalsze 2 ¢ do poziomu 34 ¢ za lb fob. W początkach r.b. cena ta wynosiła 33 ¢ za lb. fob.

Państwowa huta aluminium A/S Al-rdal Verk - Norwegia - wyprodukowała w r.ub. 24.567 ton aluminium rodzimego wykorzystując w pełni zdolność wytwórczą. Stanowiło to połowę produkcji aluminium rodzimego w Norwegii. Eksport aluminium w/w firmy państwowej wyniósł w r.ub. 26.011 ton z czego 8.820 ton wysłano do Kanady w zamian za dostawy bauksytu. W ostatnich tygodniach przeciętne ceny sprzedażne w/w firmy państwowej wynosiły około 4.000 kr. / £.200/ za tonę fob. Eksport aluminium z Norwegii w 1951 r. przedstawiał się następująco: / w tonach/

Ogółem:	41.881	Indie	1.803
w tym		Brazylia	1.510
Szwecja	9.393	Hiszpania	1.322
Belgia	5.223	Holandia	1.206
Anglia	4.787	Australia	1.082
USA	3.582	Finlandia	910
Dania	3.234	Francja	830
ZSRR	2.925		

Antymon

Z ważnością od 12 maja cena antymonu /regulus/ została ponownie obniżona w Anglii o £ 35 na tonie /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/. Aktualne ceny metalu w porównaniu z poprzednimi kształtują się następująco:

/ za tonę/	12.11.51	3.3.52	28.4.52	12.5.52
70% surowy z dost.	£ 290	£ 275	£ 260	£ 240
70% " /black/	£ 305	£ 290	£ 275	£ 255
tlenek biały	£ 325	£ 305	£ 280	£ 280
Regulus 99,6%	£ 377,5	£ 352,5	£ 317,5	£ 282,5
Regulus 99% z dost.	£ 365	£ 340	£ 305	£ 270

W drugiej połowie maja międzynarodowy rynek antymonu wykazywał nadal silne osłabienie tendencji przy usilnym staraniu się eksporterów o zapewnienie sobie rynków zbytu. Producentów w Stanach Zjednoczonych pomimo nowej obniżki cen o 5 ¢ do poziomu 39 ¢ za lb w dużych ładunkach fob Laredo nie mogą zna-

leżó nabywców.

B e r y l

Na zapytanie w Izbie Gmin jakie kroki przedsięwziął rząd w celu powiększenia dostaw berylu do Anglii, Minister Strauss odpowiedział, że metal ten importowany jest przez firmy prywatne wyłącznie ze Stanów Zjednoczonych. Dotychczasowy przywóz tego metalu /beryllium-coper/ w r.o. wyniósł 40.000 lbs. Od pewnego czasu importerzy natrafiają na poważne trudności w uzyskiwaniu berylu, lecz mogą stwierdzić - powiedział Minister - że sytuacja ulega już pewnej poprawie. Metal ten jednak po zostanie jeszcze nadal w niedoborze i trudno jest w tej chwili przewidzieć kiedy całkowite zapotrzebowanie będzie mogło być w pełni zaspokojone".

C y n k

W dniu 22 maja oficjalna cena cynku w Anglii obniżona została o £ 24 na tonie do £ 166 t.zn. do poziomu krajowych notowań cynku w USA powiększonych o £ 10 na tonie będących równowartością kosztów transportu i dystrybucji. Trudno w chwili obecnej przewidzieć, czy obniżka ta ożywi w większym stopniu rynek cynku w Anglii wykazujący od pewnego czasu /patrz poprzednie numery Rynków Towarowych/ słabnący popyt i wzrost zapasów u producentów, importerów i hurtowników.

Zgodnie z opinią The Metal Bulletin'u osłabienie popytu może trwać nadal dopóki nabywcy przestaną spodziewać się obniżki cen cynku w Stanach Zjednoczonych, która "niewątpliwie jest możliwa ale nie niezbędna. Różnica cen ołowiu i cynku jest obecnie w Anglii wyjątkowo duża, a aktualne zapasy cynku w kraju, oraz przewidziane dostawy uczynią podaż całkowicie wystarczającą na pokrycie zapotrzebowania w b.r." - stwierdza The Metal Bulletin. "Jest rzeczą również wątpliwą czy USA będą chciały powiększać swe strategiczne zapasy cynku po dotychczasowej cenie, kiedy na rynku międzynarodowym rozwijają się tendencje zniżkowe".

Powyższe uwagi prowadzą do wniosku, że należy się liczyć z dalszą zniżką cen metalu tak w Anglii jak i w Stanach Zjednoczonych - kończy swe obserwacje w/w periodyk.

Jakkolwiek już od pewnego czasu rejestrowano osłabienie tendencji na kapitalistycznym rynku cynku, to jednak powyższy komentarz The Metal Bulletin o wprowadzonej obniżce cen tego metalu w Anglii jest dosyć rewelacyjny, jeśli się weźmie pod uwagę fakt, że doniedawna stwierdzano systematycznie o niedoborze cynku tak w skali międzynarodowej jak w Anglii i w USA.

Import cynku do Wielkiej Brytanii wyniósł w pierwszych czterech miesiącach b.r. 59.865 ton wobec 33.294 ton w tym samym okresie o rok wcześniej. Największy wzrost dostaw miał miejsce w imporcie z Kanady, Australii i Belgii.

C y n a

W drugiej dekadzie maja i w pierwszych dniach trzeciej londyńska giełda metalowa wykazywała dosyć znaczną nieręgalarność notowań cyny. Najniższe notowanie miało miejsce w dniu 15 maja £ 957 - £ 958 za tonę cash / standard/. W następnych dniach cena zwyżkowała do poziomu £ 968 - £ 970 za tonę, poczem zniżkowała w dniu 22.5 wynosząc jedynie £ 954 - £ 955. W dostawach trzymiesięcznych notowania cyny w dniu 22.5 obniżyły się do £ 947 - £ 947 1/2 za tonę. Główną przyczyną obniżki była wiadomość, że krajowi producenci cyny zamierzają wznowić w niedługim czasie eksport tego metalu co będzie konkurencją dla reeksporterów cyny malajskiej. Sprawa uznania przez USA nowego rządu boliwijskiego, oraz upaństwowienia trzech dużych towarzystw produkujących koncentraty cyny w Boliwii nie została jeszcze wyjaśniona.

M i e d ź

Rząd Stanów Zjednoczonych anulował w dniu 21 maja maksymalne ceny na miedź importowaną co umożliwi producentom amerykańskim nabywanie metalu po wyższej cenie niż dotychczasowa oficjalna cena 27 1/2 ¢ za lb. Zgodnie z doniesieniami Reutera amerykańskie huty i walcownie miedzi będą mogły od tej chwili płać każdą cenę za miedź chilijską czy jakąkolwiek inną aby zapewnić sobie dostateczne dostawy tego metalu. Powyższe zarządzenie spowodowane było ponownym zaostrożeniem się niedoboru miedzi na rynku amerykańskim, którego przyczyną była przerwa w dostawach miedzi chilijskiej. W dniu 8 maja wygasła bowiem umowa między Chile a Stanami Zjednoczonymi na dostawę 80% produkcji miedzi chilijskiej po oficjalnej cenie amerykańskiej.

Zarządzeniem Trumana z dnia 23 maja zwolnionych zostało 22.000 ton miedzi z zapasów strategicznych w celu szybkiego zlikwidowania powstałego ostatnio niedoboru metalu paraliżującego produkcję.

W związku z wiadomością z dnia 24 maja o zezwoleniu przez rząd producentom amerykańskim na podniesienie z dniem 16.6 cen wyrobów z miedzi i mosiądzu do 180% bieżącego poziomu cen, na pokrycie zwiększonych kosztów przy imporcie miedzi, należy sądzić, że porozumienie między EFC a rządem chilijskim w sprawie dostaw miedzi będzie niebawem osiągnięte. Niektóre koła handlowe w USA uważają, że nowa cena miedzi chilijskiej w dostawach na najbliższe 12 miesięcy wynosić będzie 31 1/2 ¢ lb fob, co zdaniem The Metal Bulletin byłoby korzystną ceną dla Chile z uwagi na dalsze osłabienie rynku zachodnio-europejskiego. Tak w Niemczech zachodnich jak w Belgii i Anglii terminy dostaw hut i walcowni miedzi znacznie się ostatnio skróciły przy jednoczesnym obniżeniu się, lub całkowitym zaniku premii płaconych za szybką dostawę.

Zgodnie ze statystyką American Bureau of Metal Statistics, Chile wyprodukowało w r.ub. 396.888 short ton miedzi w porówna-

niu z 380.080 ton w roku 1950. W IV kwartale ub.r. produkcja miedzi wynosiła 105.646 ton. Według wypowiedzi rzeczownika rządu chilijskiego w końcu maja b.r. cała tegoroczna produkcja miedzi miałaby być już zakontraktowana "po korzystnych cenach".

O ł o w

W dniu 22 maja rząd brytyjski obniżył oficjalną cenę ołowiu o £ 2 na tonie do poziomu £ 129 z dostawą co jest ceną o £ 9 wyższą od notowań nowojorskich fob. Ceny eksportowe rur ołowianych zostały obniżone do poziomu £ 154 1/2 za tonę fob, a blach i płyt do poziomu £ 154 za tonę.

Przeciętne ceny sprzedażne rafinerii meksykańskich w tygodniu kończącym się 10 maja wynosiły 15,86 ¢ za lb ołowiu w porównaniu z 17,18 ¢ w tygodniu poprzednim.

W pierwszych 4 miesiącach b.r. Anglia importowała 74.514 ton ołowiu, czyli blisko trzy razy więcej w porównaniu z importem w tym samym okresie r.ub. W chwili obecnej wielkość zakontraktowanych dostaw znacznie przewyższa aktualny poziom zapotrzebowania.

K a d m

W drugiej połowie maja notowania kadmu w USA zostały obniżone o 30 ¢ na lb. do poziomu 2,25 za lb. przy jednoczesnym zniesieniu rządowej kontroli cen. W kilka dni później hurtownicy brytyjscy obniżyli swe ceny z 18/3 d za lb na 16/-d. Ogólnie biorąc rynek kadmu w Anglii wykazuje osłabienie, a zapasy tego metalu uległy ostatnio zwiększeniu. Rejestruje się całkowity brak zainteresowania kadmem pochodzenia zagranicznego. Belgijski kadm notowany był w dniu 20 maja na poziomie 260 fr. za kg. fob czyli 16/9d za lb.

Dobra inwestycyjne

Produkcja przemysłów konstrukcyjnych w kapitalistycznych krajach Europy w 1951 roku

Kwartalny biuletyn Ekonomicznej Komisji Europejskiej/ECE/ Narodów Zjednoczonych, który ukazał się w dniu 27 maja b.r. i dotyczy omówienia sytuacji ekonomicznej w Europie w IV kwartale 1951 r. i w pierwszych miesiącach r.b., zawiera m.in. zestawienie ilustrujące wzrost produkcji przemysłów konstrukcyjnych jaki miał miejsce w niektórych krajach europejskich.

Nie licząc przemysłu budowlanego i precyzyjnego, a uwzględniając przemysły: budowy maszyn, elektrotechniczny, budowy środków transportowych i produkcji trwałych metalowych dóbr konsumpcyjnych, najsilniejszy wzrost produkcji w r.ub. wykazywały na obszarze krajów kapitalistycznych Niemcy zachodnie, których wskaźnik produkcji wymienionych przemysłów był o 31,5% wyższy w 1951 r. w porównaniu z rokiem 1950. / W tym samym czasie cała produkcja przemysłowa kształtowała się na poziomie o 21% wyższym/.

Zgodnie z obliczeniami ECE produkcja przemysłów konstrukcyjnych, mierzona w cenach stałych z 1938 r. - byłaby w Niemczech zachodnich o 42% wyższa w r.ub. niż w 1938 r. i przeszło trzykrotnie wyższa niż w 1948 r. Jeśli cyfry powyższe są choć w części prawdziwe to wynika z nich jasno, że raz jeszcze po 15 zaledwie latach największa zbrojownia w Europie jaką jest Nadrenia pracuje od roku na pełnych obrotach odbudowana i zasilana przez imperialistów amerykańskich oraz kierowana przez neohitlerowskich odwetowców.

Na drugim miejscu pod względem wzrostu produkcji przemysłów konstrukcyjnych / nie licząc Finlandii, której przemysł konstrukcyjny przeżywał dosyć znaczny kryzys w 1950 r. / znalazły się w r.ub. Austria i Belgia, wykazujące 18% wzrostu w stosunku do 1950 r. i odpowiednio 122% oraz 36% w porównaniu z 1938 r. Wzrost produkcji przemysłów konstrukcyjnych we Francji obliczony został przez ECE na blisko 14% i na 49% w porównaniu z 1938 r., a Anglii jedynie na 4% i na 88% w stosunku do okresu przedwojennego. Charakterystycznym momentem jest fakt, że na przestrzeni 1949-1950 wzrost produkcji angielskich przemysłów konstrukcyjnych był przeszło dwukrotnie większy niż w 1951 r. Dla Włoch wzrost produkcji przemysłów konstrukcyjnych obliczony został na 5,5% i na 1% w stosunku do 1938 r.

Poniższe zestawienie ilustruje kształtowanie się wskaźników produkcji przemysłów konstrukcyjnych w niektórych kapitalistycznych krajach europejskich w ciągu pierwszych 6-ciu kwartałów od chwili ataku amerykańskiego na Koreę.

Wskaźniki produkcji przemysłów konstrukcyjnych

1948 = 100

	1950		1951			
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Austria	117	222	207	223	220	255
Belgia	86	102	10	10	108	110
Francja	100	116	122	128	116	131
Niemcy zach.	238	286	290	309	295	320
Holandia	138	141	145	1	133	140
Włochy	111	122	128	129	119	132
W. Brytania	114	129	125	125	119	128
Szwecja	87	108	109		90	112

a/ z wyłączeniem zachodniej zony Berlina.

Wzrost przeciętnych cen eksportowych dóbr inwestycyjnych w 1951 r.

W związku z dużą różnorodnością w składzie towarowym eksportu artykułów inwestycyjnych głównych kapitalistycznych dostawców tych dóbr w Europie, czysto mechaniczne porównanie ogólnej ilości i wartości ich wywozu w dwóch czy więcej okresach czasu nie daje rzeczywistego obrazu zmian cen. Obraz ten można uzyskać dopiero bądź przez dokonanie selekcji i wybranie pewnych typowych artykułów oraz obliczeniu zmian cen jakiegoś zaszty w odniesieniu do tych artykułów, bądź przez zastosowanie odpowiedniego ruchu mego systemu wag dla wszystkich pozycji eksportu badanej grupy. Obie powyższe metody zostały zastosowane przez Research and Planning Division Europejskiej Komisji Ekonomicznej. W wyniku tych obliczeń ECE uzyskała następujące dane: średnie ceny eksportowe artykułów przemysłów konstrukcyjnych eksportowane przez W. Brytanię wzrosły w okresie od II kwartału 1950 r. do IV kwartału 1951 r. o 16,6%; we Francji w tym samym czasie wzrost cen wyniósł 22%, w Szwajcarii ceny eksportowe nie wzrosły wogóle, w Szwecji podniosły się o 27%, a we Włoszech o 11%. Dla Niemiec zachodnich odpowiednich wskaźników nie podano.

Japonia zwiększa eksport maszyn rolniczych

Jak donosi korespondent The Financial Times^a z Tokio Japonia od pewnego czasu prowadzi silną kampanię reklamową na rynkach Dalekiego Wschodu i w Azji w celu zdobycia tych rynków dla japońskich maszyn i sprzętu rolniczego. Kampania ta dała już znaczne rezultaty w roku ubiegłym kiedy wartość eksportu maszyn rolniczych osiągnęła poziom około 836.000 dolarów czyli prawie trzykrotnie więcej niż w roku poprzednim.

W 1952 r. program eksportu maszyn rolniczych i sprzętu japońskiego przewiduje wywóz na sumę około 2 mln. dolarów.

Według doniesień wyżej wymienionego korespondenta prawie wszystkie kraje na Dalekim Wschodzie i w Azji Południowej używają do obróbki ryżu maszyn japońskich na które popyt systematycznie wzrasta od dwóch lat. Duże powodzenie ma również lżejszy sprzęt rolniczy pochodzenia japońskiego jak: sierpy, kosy, motyki, pługi itp.

Oprócz krajów Dalekiego Wschodu i Azji Południowej, będących głównym rynkiem zbytu dla japońskich maszyn rolniczych, artykuły te importowane były również w r.ub. przez Brazylię, Costa Ricę, Kongo Belgijskie, Egipt i Persję.

Tajemnica powodzenia eksportu japońskich maszyn rolniczych i sprzętu polega w pierwszym rzędzie - jak donosi The Financial Times na umiejętnym rozreklamowaniu tych artykułów do czego przyczyniła się w znacznym stopniu dobrze zorganizowana wystawa maszyn rolniczych produkowanych przez Japonię, która miała miejsce w stolicy Burmy w 1949 r. Wystawa ta spotkała się z dużym zainteresowaniem i spowodowała w 1950 r. wzrost zainteresowania się japońską produkcją maszyn rolniczych szeregu krajów azjatyckich. W okresie tym Japonia dostarczyła wiele maszyn wzorcowych i modeli sprzętu rolniczego, które spotkały się z uznaniem odbiorców i wywołały dużą falę zakupów w 1951 r. W 1952 r. Japonia zamierza ulokować na obszarze szterlingowym maszyn i sprzętu rolniczego o wartości łącznej £ 170.000 - głównie w Indiach i Burmie - na obszarze dolarowym za sumę £ 130 tys. oraz na obszarze t.zw. "rachunku otwartego" za £ 1,7 mln. z czego w Brazylii za £ 1 mln. i na Filipinach za £ 350.000.

Spadek eksportu angielskich urządzeń wiertniczych

Statystyka handlu zagranicznego Wielkiej Brytanii wykazuje dosyć znaczny spadek eksportu urządzeń wiertniczych i sprzętu spawalniczego z Anglii w 1951 r. Wywóz urządzeń do wiercenia szybów naftowych wyniósł w r.ub. 4.878 ton na sumę £ 1.758 tys. w porównaniu z 6.048 ton i £ 2.215 tys. w 1950 r.

Eksport sprzętu i aparatury do spawania metali obniżył się w roku ubiegłym o 1.300 ton, lecz wartość jego na skutek wyższych cen podniosła się z £ 2.420 tys. w 1950 r. do poziomu £ 2.714 tys. w roku ubiegłym.

Niedobór obrabiarok w USA w 1952 r.

W Stanach Zjednoczonych panuje zgodna opinia, że brak obrabiarok jest "wąskim gardłem Nr.1" ogólnej produkcji zbrojeniowej w USA. Jest on również bezpośrednią przyczyną opóźnień w dostawach obrabiarok do wasalskich krajów europejskich, a w szczególności do Anglii o czym pisał poprzedni numer Rynków Towarowych.

Jakkolwiek sytuacja w dziedzinie zaopatrzenia przemysłów zbrojeniowych w nowe obrabiarki komplikuje już obecnie wykonanie zamówień dla armii amerykańskiej, należy przypuszczać - jak podają źródła amerykańskie - że dopiero drugie półrocze b.r. i pierwsze przyszłego będą okresem najbardziej pod tym względem krytycznym. Już w lutym b.r. jeden z przemysłowych biuletynów ekonomicznych stwierdzał, że "wykonanie obrabiarek na sumę wielu milionów dolarów nie wyszło jeszcze poza stadium opracowywania ich konstrukcji; oznacza to, że rok bieżący będzie okresem w którym napięta sytuacja na odcinku obrabiarek pogorszy się jeszcze bardziej zamiast się polepszyć".

Nie ulega wątpliwości, że stosunkowo największy niedobór obrabiarek specjalnych odczuwa obecnie przemysł lotniczy, którego produkcja pod względem jakościowym - silniki odrzutowe - uległa w ostatnich latach rewolucyjnym przemianom.

Maksymalny poziom produkcji obrabiarek z okresu wojennego wynosił w USA 1,32 mld dolarów w stosunku rocznym. W 1949 r. obniżył się on do 249 mln. \$ czyli przeszło pięciokrotnie w stosunku do poziomu maksymalnego. W roku ubiegłym według raportu mieszanej komisji kongresu do spraw zbrojeniowych przemysł obrabiarkowy dostarczył obrabiarek o łącznej wartości 629 mln. \$.

"National Production Authority" przyznało przemysłowi produkującemu obrabiarki najpierw pierwszeństwo w przydziałach surowców, a później pierwszeństwo "Super Z-2" jakie posiada jedynie komisja do spraw energii atomowej oraz siły zbrojne.

Na początku 1951 r. portfel zamówień przemysłu produkującego obrabiarki przekroczył 560% stanu z tego samego okresu 1949 r. i doszedł w marcu ub.r. do maksymalnego poziomu 590,3%. Termin wykonania zamówień na obrabiarki przedłużył się znacznie; we wrześniu ub.r. wynosił on 23 miesiące. W następnych miesiącach przeciętne terminy dostaw zaczęły się zmniejszać.

Eksport traktorów z Anglii w I-szym kwartale 1952 roku

W pierwszych trzech miesiącach b.r. Anglia eksportowała ogółem 31 644 traktorów rolniczych / 41.911 ton/ za sumę £ 11.869 tys. w porównaniu z 26 724 sztuk /38 132 ton/ i £ 8.924 tys. w tym samym okresie w roku poprzednim. Przeciętnie zatem wzrost cen eksportowych jednostki wagowej eksportowanych traktorów wyniósł w I kwartale b.r. około 20% w stosunku do poziomu z I kwartału roku ubiegłego.

Podobnie jak w r.ub. największym odbiorcą traktorów brytyjskich była w I kwartale Australia, importująca 6.535 sztuk za sumę £ 1.917 tys. Innymi najpoważniejszymi odbiorcami były następujące kraje:

	I kw. 1951 r.		I kw. 1952 r.	
	szt.	1 000 zł.	szt.	1 000 zł.
Turecja	1.566	627,3	3.569	1.748
Szwecja	1.822	552,1	2.420	922
Zw. Afryki				
Południowej	2.448	815,2	2.161	741
Dania	1.537	483,6	1.970	700
N. Zelandia	1.749	642,8	1.940	717
Finlandia	836	281,7	1.648	678
Kanada	2.157	681,4	1.654	557
Norwegia	724	226,3	1.224	392
Francja	593	223,6	747	288
Włochy	362	138,8	565	256
Holandia	562	174,9	578	211
Belgia	367	140,2	498	209
USA	149	18,6	611	79

